

COVID-19 AŞI TUTUM ANALİZİ

Suriyeli Toplulukların Covid-19 Aşı Tutum Analizi Araştırma Raporu

MAVİ KALEM

Çocukların Korunması ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddetin
Önlenmesi ve Müdahale Edilmesine Yönelik Güçlendirme Projesi / 2021

COVID-19 AŞI TUTUM ANALİZİ

Suriyeli Toplulukların Covid-19 Aşı Tutum Analizi Araştırma Raporu

HAZIRLAYAN: Mavi Kalem

Yavuz Sultan Selim Mah. Cibali Cad. No:31

Fatih / İstanbul

(+90) 212 635 38 35

www.mavikalem.org

mavikalem@mavikalem.org

YAZIM YERİ VE TARİHİ: İstanbul, Şubat 2022

Aşı Tutum Analizi Araştırma Raporu, Çocukların Korunması ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddetin Önlenmesi ve Müdahale Edilmesine Yönelik Güçlendirme Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

İçindekiler

1. ARAŞTIRMA ARKA PLANI	4
2. YÖNETİCİ ÖZETİ	5
3. METODOLOJİ	6
4. BULGULAR VE DEĞERLENDİRME	8
4.1. İSTATİSTİKSEL ANALİZ SONUÇLARI	8
4.2. ODAK GRUP GÖRÜŞMELERİ DEĞERLENDİRMESİ	11
5. SONUÇ	13
6. EKLER	14
EK 1. AŞI TUTUM ARAŞTIRMA FORMU	14
EK 2. ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ SORULARI	14
EK 3. ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ METİNLERİ	15
EK 4. TABLOLAR	21

GRAFİK LİSTESİ

GRAFİK 1. CİNSİYET DAĞILIMI	8
GRAFİK 2. ŞEHİR DAĞILIMI	8
GRAFİK 3. AŞI OLMA DURUMU	9
GRAFİK 4. RANDEVU ALMA KONUSUNDA DESTEK TALEBİ	9
GRAFİK 5. AŞI OLMAMA NEDENİ	10
GRAFİK 6. AŞI OLMAKTAN KORKMA NEDENİ	11

1. Araştırma Arka Planı

Türkiye’de Covid-19 pandemisi ile mücadele kapsamında uygulanan aşılamaya çalışmalarına 14 Ocak 2021 tarihinde başlandı. Aşılamaya sürecinde sağlık çalışanlarına öncelik verildi. Şubat 2021 tarihinde 65 yaş üstü kişilerin aşılamaya işleminin başlayacağına dair Sağlık Bakanlığı’ndan gelen resmi bilgi üzerine Mavi Kalem veri tabanına kayıtlı 65 yaş üstü yararlanıcılar belirlendi. Bu yararlanıcılardan 38’i ile 3 Şubat 2021 tarihinde görüşüldü. Aşısız veya aşı olma durumları, aşı olma konusundaki düşünceleri ve tutumları sorularak yanıtları bir veri tabanına işlendi. Aranılan yararlanıcıların aşı konusundaki tutumlarına ilişkin analiz yapıldı. Analizin Türkiye’de bulunan Suriyeli topluluğa dair önemli veriler içerdiği gözlemlendi. Bu verilerin aşılamaya sürecinde birçok adıma kaynak sağlayabileceği öngörülerek yapılacak aşı aramalarında yararlanıcıların tutumunun izlenmesi ve kayıt altına alınmasının önemli olduğu görüldü. Sağlık Bakanlığı’ndan yapılan açıklamaların takip edilmesi ve aşı yaşı kriterine uyan yararlanıcıların süreç içerisinde aramalara dahil edilmesi planlandı.

Şubat ve Mart 2021 ayları boyunca Mavi Kalem Danışmanlık Hattı’na ulaşan yararlanıcılara “Hanenizde 65 yaş üzeri birey var mı?” sorusu soruldu. Veri tabanında kayıtlı olmayan ancak danışmanlık hizmetlerinden yararlanmak isteyenlere de hanede aşı yaşı kriterlerine uygun kişi olup olmadığı soruldu. Hanesinde 65 yaş ve üzeri birey tespit edilenlerin aşı durumları soruldu ve yanıtları kayıtlara eklendi.

Sağlık Bakanlığının 27 Mart 2021’de 60 yaş ve üzeri kişilerin aşılmasına başlaması üzerine danışmanlık süreçlerindeki aşı aramalarına 60

yaş ve üzeri bireyler de dahil edildi. Danışmanlık hizmetlerinden faydalanırken hanede 60 yaş ve üzeri olduğu tespit edilen yararlanıcıların da aşı durumlarının bilgisi kayıtlara eklendi.

19 Nisan 2021 tarihinde Sağlık Bakanlığı’ndan gelen resmi bir açıklama ile aşı programına 55 yaş ve üzeri kişiler dahil edildi. Bunun üzerine hem Çocuk Koruma hem Esenyurt Kadın Danışma Merkezi projelerinin veri tabanlarında bulunan 55 yaş üstü 81 yararlanıcı için aşı tespit aramaları gerçekleştirildi. 19 Nisan’dan itibaren danışmanlık hattına ulaşarak danışmanlık hizmetlerinden faydalanan ve 55 yaş üstü olan yararlanıcılar için yapılan haftalık aşı aramaları Mayıs ayında da devam etti. 1 Haziran 2021 tarihinde Sağlık Bakanlığı’nın yeni bir açıklamasıyla birlikte 50 yaş üzeri kişiler, 13 Haziran’da ise 40 yaş üstü kişiler aşı programına dahil edildi. Bunun üzerine veri tabanı kontrol edildi ve 40 yaş üstü 924 kişinin kayıtlı olduğu görüldü.

Aşı aramaları yapılırken Sağlık Bakanlığı’ndan aşı yaşının kısa sürede 18’e düşeceği ve aşı programının hızlandığına dair açıklamalar yapıldı. Bu açıklamalardan sonra aşı araştırması konusunda çalışmak üzere danışmanlık hattı koordinatörü, sosyal psikolog, çocuk psikoloğu, sosyolog ve istatistik uzmanından oluşan bir ekip kuruldu. Bu ekip, 18 yaş üzeri Suriyeli sığınmacıların aşı durumlarını saptamak üzere araştırma yöntemlerini belirledi.

Haziran ayı boyunca güncellenen aşılamaya takvimiyle 15 Haziran’da tüm sigortalı çalışanlar, 17 Haziran’da 35 yaş ve üzeri, 20 Haziran’da 30 yaş ve üzeri, 23 Haziran’da 25 yaş ve üzeri, 25 Haziran’da ise 18 yaş ve üzeri herkes aşılama sürecine hızlıca dahil edildi. ■

2. Yönetici Özeti

Sığınmacı kadınlara aşı konusunda kadınlara özel bilgi ulaştırma yöntemleri ile ulaşılması ve aşılama çalışmasının da aynı kendine özgü yapıyla kadınlara erişmesi gerekir.

Pandemi döneminde yararlanıcıların sağlık durumlarının takibi çalışmalarımızın önemli bir bölümünü kapsadı. Aşılama sürecinin başlama-sıyla birlikte yararlanıcıların aşıyla ilgili tutumları haftalık olarak takip edilerek kayıt altına alındı. Aşı uygulaması yaygınlaştıkça ulaşılan yararlanıcı sayısı da arttı. Aşı tutumlarıyla ilgili derinlemesine bilgi edinebilmek üzere odak grup görüşmeleriyle desteklenen bir araştırma çerçevesi oluşturuldu. Böylelikle hem nitel hem de nicel verilerin birlikte değerlendirildiği bir araştırma ortaya çıktı.

Araştırma sonucunda; aşı olma oranının düşük ve aşı olma konusunda tereddüt yaşayanların sayısının azımsanmayacak oranda yüksek olduğu, aşı olmamanın başlıca sebebinin korku olduğu korkuyu da sosyal medya ve sosyal çevreden alınan olumsuz duyumların tetiklediği, korkuyu neden olarak öne süren kesimin ağırlıklı olarak kadınlardan oluştuğu saptandı.

Kadınların evde kalarak maske, mesafe ve temizlik konularına dikkat edilmesini korunma yöntemi olarak gördükleri anlaşıldı. Kadınların aşı olma durumu ve aşı olma niyetinin erkeklere göre daha az olduğu tespit edildi. Bir iletişim aracı olarak sosyal medyanın aşı tutumu konusunda oldukça belirleyici olduğu görüldü. Sığınmacılara yönelik yapılacak aşı çalışmalarında sosyal medyanın etkin olarak kullanımının önemli olduğu tespit edildi. Sığınmacı kadınlara aşı konusunda kadınlara özel bilgi ulaştırma yöntemleri ile ulaşılması ve aşılama çalışmasının da aynı kendine özgü yapıyla kadınlara erişmesi gerekir. Ev içinde ve erkeklere göre daha kapalı ve sabit bir çevrede yaşayan kadınlara yönelik bir bilgi yaygınlaştırma stratejisi oluşturulması önemlidir.

Bu rapor, yukarıda öne çıkan konuları ve araştırmada elde edilen tüm verileri sunmak üzere hazırlandı. ■

3. Metodoloji

Son durumda elde edilen verilerle 455 kişi araştırmaya dahil edildi. Yararlanıcıların koronavirüs hakkındaki düşüncelerini almak ve aşı konusundaki tutumlarını derinlemesine öğrenmek amacıyla bir dizi soru belirlendi.

Niceliksel Yöntem ve Örneklem Seçimi

Aşı aramalarının ardından yapılan analizlerin Suriyeli topluluğun aşı olma konusundaki tutumlarına dair genel bir çerçeve oluşturduğu görüldü. Türk vatandaşlarının aşılama sürecine yönelik resmi verilerin halihazırda yayınlandığı bilinciyle, arama yaptığımız yararlanıcıların içinden sığınmacı grubun çekilmesinin, aşı çalışmasının uluslararası koruma kapsamındaki sığınmacılara yönelik derinleştirilmesinin ve rapor haline getirilmesinin önemli bir kaynak oluşturacağı düşünüldü.

Şubat ayından itibaren Sağlık Bakanlığının açıkladığı aşı yaşı kriterine uygun olan kişiler uyruk ayırt edilmeksizin arandı. Arama yapılan kişiler Mavi Kalem veri tabanından ilgili yaş grubuna göre belirlendi.

Arama listelerinde Türkiye, Suriye, Irak, Yemen uyruklu kişilerin bilgileri bulunmaktadır. Türk vatandaşı yararlanıcılar da aranmış ancak bu çalışmanın dışında tutulmuştur. Literatür taraması yapıldığında Türk vatandaşlarının aşılama sürecine ve aşıya karşı tutumlarına yönelik birçok kaynağa rastlanmıştır. Suriyeli sığınmacıların aşılama sürecine ve aşıya karşı tutumlarına yönelik kapsamlı bir kaynağa rastlanmamıştır. Bu nedenle çalışma, sığınmacıları kapsayacak şekilde daraltıldı. Böylelikle 17 Haziran 2021 tarihinden itibaren

araştırmanın sığınmacılara yönelik derinleştirilmesine ilişkin adımlar atıldı.

Öncelikle Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün (GİGM) resmi verilerine bakılarak Türkiye'deki Suriyelilerin yaş ve cinsiyet dağılımları çıkarıldı. Araştırma örnekleminin Suriyeli nüfusu temsil gücünün yüksek olması için aşı aramasına dahil edilen kişilerin yaş ve cinsiyet kırımları GİGM verilerinin oranlarına göre hazırlandı. Bu hazırlık sonrasında yaş ve cinsiyet kırımlarına göre arama yapılması gereken uygun kişiler veri tabanından listelendi ve örneklem belirlendi. Son durumda elde edilen verilerle 455 kişi araştırmaya dahil edildi.

Telefon aramalarında sığınmacılara sorulacak soruların yer aldığı, arama sırasında çevrimiçi olarak doldurulacak bir soru formu düzenlendi.(1) Bu form, arama sırasında verilen cevapların sistematik bir şekilde kaydedilmesine ve ileriki süreçte daha kolay analiz edilmesine katkı sağlayacağı düşünülmüş olarak tasarlandı.

Soru formunda yaş, cinsiyet, uyruk, bölge, kayıt türü gibi temel bilgilerin yanı sıra, aşı olma durumu, yan etkileri, aşı olmayı istememe ya da kararsız olma nedeni ve aşı randevusu konusunda destek talebi soruldu. Aramalarda bir görüşme ortalama 5-10 dakika sürdü. Örneklem olarak belirlenmiş olan Suriyeli sığınmacılar 2021 yılı Ağustos

ayı dahil olmak üzere arandı ve görüşme detayları forma işlendi. Çalışmaya dahil olacak veriler Şubat ayından Ağustos ayına kadar yapılan aramalarla sınırlandırıldı.

Niteliksel Yöntem ve Örneklem Seçimi

Suriyeli sığınmacıların aşı konusundaki tutumlarının daha iyi açıklanabilmesi ve aşı konusundaki bilgi kanallarının belirlenmesi için odak grup görüşmeleri yapılmasına karar verildi. Yapılan aramalarda alınan cevapların kişilerin aşıyla ilgili kararları hakkında bilgi verdiği saptandı. Kişiler aşı olma konusunda kararsız, ister veya istemez durumdadır.

Bu kararları verebilmeleri için düşünceleri ve/veya edindikleri bilgiler onların tutumlarını belirlemiştir. Aşı hakkında kararsız ve aşıya karşı olan kişilerin bu kararları alma sürecinde yaşadıklarını derinlemesine öğrenebilmek ve aşı hakkında yapılan bilgilendirme çalışmalarının ihtiyaca yönelik yapılandırılmasını sağlamak amacıyla odak grup görüşmesinin yapılmasına karar verildi. Yapılan aramaların içinden belirli sayıda kişiler seçilerek odak grup görüşmeleri planlandı. Telefon aramaları için oluşturulan veri tabanından odak grup görüşmesine davet edilecek kişilerin yaş ve cinsiyet kırılımı çıkarıldı. Bu kişilerin aşı aramalarının analizine bakıldı.

Arama yapılan kişilerin aşı konusundaki tutumları ile yaş ve cinsiyetleri göz önünde bulundurularak 3 erkek ve 8 kadın olmak üzere toplamda 11 kişi ile 3 grup halinde dijital platformda odak grup görüşmeleri gerçekleştirildi. Temmuz ayının ikinci ve üçüncü haftasında odak grup görüşmeleri

tamamlandı. Odak grup görüşmelerinde sorulacak sorular üzerine ön çalışma yapıldı. Yararlanıcıların koronavirüs hakkındaki düşüncelerini almak ve aşı konusundaki tutumlarını derinlemesine öğrenmek amacıyla bir dizi soru belirlendi. Sorular belirlenirken yapılan aşı aramalarındaki görüşme süreçlerinden, yararlanıcıların görüşme esnasında verdiği cevaplardan ve sorduğu sorulardan da faydalanıldı.

Odak grup görüşmelerinde bir uygulayıcı ve bir gözlemci yer aldı. Arapça yapılan odak grup görüşmelerinde uygulayıcı ve gözlemcinin Arapça konuşuyor ve anlıyor olması kriteri gözetildi. Türkiye’de koronavirüs aşılama sürecinin başlamasından itibaren süreci yakından takip eden, aşı konusunda sahadaki farklı kurumlar ile istişare toplantılarına katılan ve Mavi Kalem aşı aramalarını gerçekleştiren kişilerin uygulayıcı olmasının faydalı olacağı düşünüldü.

Odak grup görüşmelerinde gözlemcinin detaylı rapor tutması, görüşmede sorulan soruları ve katılımcıların verdiği cevapları eksiksiz ve aynen yazması, uygulayıcıyı, katılımcıları ve toplantı akışını dışarıdan bir bakışla değerlendirmesi istendi. Böylelikle gözlemcinin tutacağı rapor ile katılımcıların aşı hakkındaki görüşlerini eksiksiz görmek ve aşı tutumu analizi yapılırken gözlemci raporundan faydalanmak hedeflendi.

Odak grup çalışmalarının sonunda her grup için yanıtlar soruların altına toplandı ve niteliksel değerlendirmesi yapıldı. ■

(1) BKZ. EK 1: | Aşı Tutum Araştırma Formu

(2) BKZ. EK 2: | Odak Grup Görüşmesi Soruları

4. Bulgular ve Değerlendirme

4.1. İstatistiksel Analiz Sonuçları

Araştırmanın örneklemini 455 kişiden oluşmaktadır. Bu raporda yer alan aşı aramaları, Şubat 2021’de başlamış ve Ağustos 2021’de sona ermiştir. Katılımcıların %70’i kadın, %29’u erkek, %1’i LGB-Tİ’dir.

Aşı çalışmasına katılanların %17,6’sı 25-29 yaş aralığında, %16’sı 30-34 yaş aralığında, %13,8’i 35-39 yaş aralığında, %13,4’ü 19-24 yaş aralığında, %8,6’sı 55-59 yaş aralığında ve %7’si 40-44 yaş aralığındadır. 60 yaş ve üstü olanların oranı %15’tir.

Aylar itibarıyla en yüksek arama %49 ile Temmuz ayında gerçekleşmiştir. Katılımcıların %75’i İstanbul, %16’sı Kocaeli, %4’ü Hatay’da ikamet

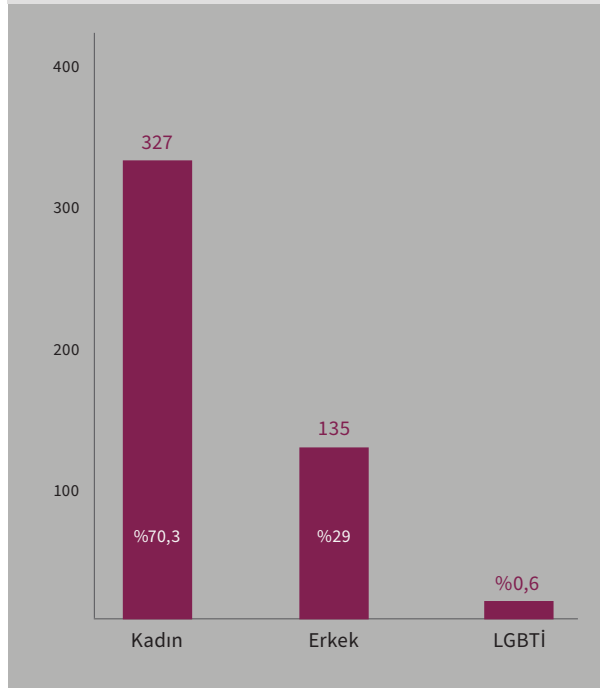
etmektedir. Adana, Gaziantep, Kahramanmaraş, Urfa, Mardin, Kayseri ve Mersin illerinden katılanlar ise örneklemin %5’ini oluşturmaktadır.

İstanbul ilinden katılanların %29,5’i Zeytinburnu, %20’si Esenyurt, %14,6’sı Fatih, %5,3’ü Avcılar, %4,4’ü Bağcılar, %4’ü Esenler, %3,8’i Sultangazi ilçelerinde ikamet etmektedir. Kocaeli ilinden katılanların %60,3’ü Gebze’den, %21,9’u Gölcük’te ikamet etmektedir.

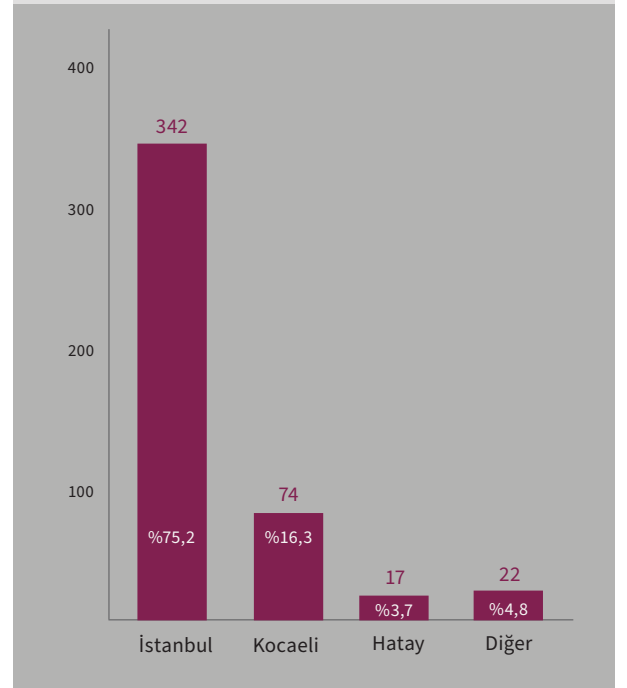
Aşı çalışmamıza İstanbul ilinden katılanların %27’si erkek, %73’ü kadındır, Kocaeli ilinden katılanların %28’i erkek, %72’si kadındır.

Hatay ve diğer iller için örneklem yeterli olmadığından cinsiyet kırılımı verilmemiştir.

Grafik 1. Cinsiyet Dağılımı

Grafik 2. Şehir Dağılımı

Aşı Olma Durumu

Katılımcılardan aşı olanların oranı %16'dır. Aşı olmadığını ama olmak istediğini ifade edenlerin oranı %38, aşı olmadığını ve aşı olmak istemediğini belirtenlerin oranı %34'tür. Aşı olma konusunda kararsız olduğunu belirtenlerin oranı %12'dir. Aşı olma durumuna cinsiyet kırılımı ile baktığımızda erkeklerin %20'si, kadınların ise %15'i aşı olmuştur. Erkeklerin %47'si, kadınların %33'ü aşı olmamıştır ve olmak istediklerini belirtmişlerdir. Aşı olmamış ve olmak istemediklerini belirten katılımcıların %24'ü erkek, %38'i kadındır. Aşı olmakta kararsızların oranı erkeklerde %9 iken kadınlarda %14'tür. "Aşı oldunuz mu?" sorusuna "hayır olmadım, istiyorum" ve "kararsızım" yanıtını verenlerin %44'ü randevu alma konusunda yardım istediğini belirtmiştir. Randevu alma konusunda yardım isteyenlere cinsiyet kırılımı ile baktığımızda erkeklerin %46'sının, kadınların ise %37'sinin destek istediği görüldü.

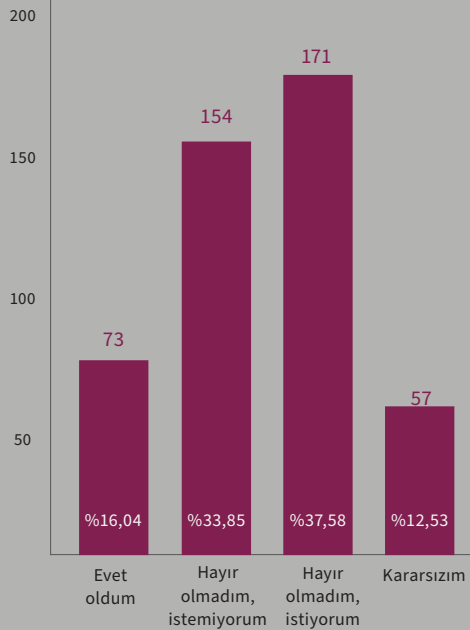
"Aşı oldunuz mu?" sorusunu yaş kırılımıyla incelediğimizde 19-24 yaş grubunun yaklaşık yarısı

aşı olmadığını ancak olmak istediğini belirtmiştir. Dörtte biri ise aşı olmamıştır ve olmak da istemektedir.

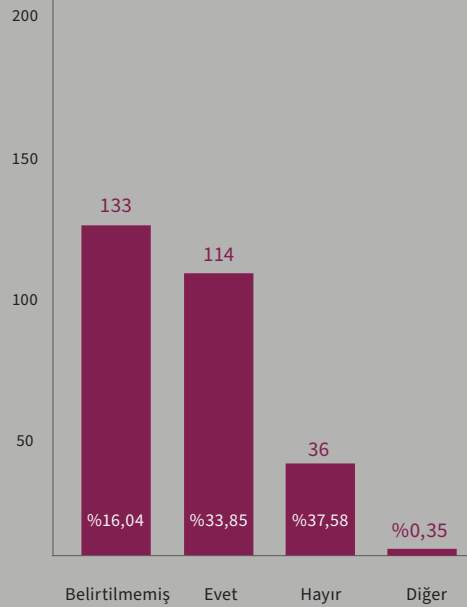
Bu yaş grubunda aşı olanların oranı %11'dir. 25-29 yaş grubunun %44'ü aşı olmamakla birlikte aşı olmayı istemektedir, %30'u ise aşı olmamıştır ve olmak da istememektedir. Bu yaş grubunda aşı olanların oranı %11'dir. 30-34 yaş grubunun beşte ikisi aşı olmamıştır ve olmak da istememektedir, bu grubun yaklaşık üçte biri ise aşı olmamıştır ancak olmayı istemektedir. Bu yaş grubunda aşı olanların oranı %14'tür. 35-39 yaş grubunun beşte ikisi aşı olmamıştır ancak olmayı istemektedir, beşte biri aşı olmamıştır ve olmak da istememektedir. Bu yaş grubunda aşı olanların oranı beşte birdir. Diğer yaş gruplarında örneklem sayısı yeterli olmadığı için kırılım verisi verilmemektedir.

"Aşı oldunuz mu?" sorusunu iller kırılımıyla incelediğimizde İstanbul ilinden katılanların %37'si "olmadım istiyorum" derken %36'sı da "olmadım istemiyorum" demiştir. İstanbul'da aşı olma oranı %14, kararsızların oranı %12'dir. Kocaeli'nde "aşı

Grafik 3. Aşı Olma Durumu

Grafik 4. Randevu Alma Konusunda Destek Talebi

Grafik 5. Aşı Olmama Nedeni

oldunuz mu?” sorusuna “hayır olmadım, istiyorum” diyenlerin oranı yaklaşık beşte iki, “hayır olmadım, istemiyorum” diyenlerin oranı ise dörtte birdir. Kocaeli’nde aşı olanların oranı altıda bir, kararsızların oranı ise yaklaşık beşte birdir. Hatay ve diğer illerde örneklemin küçük olması nedeniyle bu kırılımlar verilmemiştir.

Aşı olan %14 içinde yalnızca beş kişi yan etkisinin olduğunu belirtmiştir. Belirttikleri yan etkiler ağrı ve ateştir. Aşı olanların yaklaşık beşte ikisi aşının bir yan etkisinin olmadığını söylemiştir. Aşı olanların yarıdan fazlası bu soruya yanıt vermemiştir. Aşının yan etkisini gözlemleyenlerin tamamı kadındır.

“Aşı randevusu alma konusunda destek olmamızı ister misiniz?” sorusu ayrıca bağımsız bir soru olarak yinelenmiştir. Bu soruya yanıt verenlerin içinde birinci ve ikinci aşı randevusu isteyenler mevcuttur. 284 kişi bu soruyu yanıtlamıştır ve %40’ı yardım istediğini, %13’ü ise yardım istemediğini belirtmiştir. Bu soruya yanıt vermeyenlerin oranı %47’dir ve cinsiyet kırılımı ile incelediğimizde kadınların yarısının ve erkeklerin üçte ikisinin soruyu yanıtsız bıraktığı görülmektedir. Aşı randevusuna destek isteyenlerin oranı erkeklerde %46, kadınlar-

da ise %37’dir. Randevu desteği istemeyenler her iki grupta da %13 oranındadır. Aşı randevusunda destek ister misiniz sorusunu iller kırılımı ile incelediğimizde, İstanbul ilindeki katılımcıların %41’i, Kocaeli ilindeki katılımcıların ise yarısı destek istediğini belirtmiştir. İstanbul katılımcılarından destek istemeyenlerin oranı %12’dir.

Aşı olmaktan korkanlara neden korktukları sorulduğunda alınan yanıtlar 5 başlıkta toplanmaktadır. Çevrelerinden aldıkları olumsuz duyumlar ve sosyal medyadan aldıkları bilgiler nedeniyle korktuklarını ifade edenlerin oranı %34,5’tir. Mevcut hastalıklarını kötü etkileyeceğinden korkanların oranı %32,7’dir. Hamilelik veya emzirme döneminde oldukları için aşı olmaktan korkanların oranı %10,9’dur. Yakınlarından aşı olanların durumunun kötüleştiğini belirtenlerin oranı %7,3’tür. Neden korktuklarını belirtmeyenlerin oranı ise %10,9’dur.

Aşı olmaktan korkanların yaklaşık dörtte üçü kadın, yaklaşık dörtte biri erkektir. Bu soru cinsiyet kırılımı ile incelendiğinde erkeklerin mevcut hastalıklarının kötü etkilenmesinden korktukları ve çevrelerinden aldıkları olumsuz duyumlar ve sosyal medyadan edindikleri bilgiler nedeniyle korktukları görülmektedir. Bu soruya yanıt veren

kadınlar daha çok çevrelerinden aldıkları olumsuz duyurular ve sosyal medyadan edindikleri bilgiler nedeniyle korktuklarını, mevcut hastalıklarının kötüleşmesinden korktuklarını, hamilelik/emzirme döneminde olmaları nedeniyle korktuklarını ifade etmişlerdir.

Aşı olmaktan neden korkuyorsunuz sorusunu il bazında incelediğimizde, İstanbul ilinden yanıtlayanların korkularının, mevcut hastalıklarının kötüleşmesi ve çevrelerinden aldıkları olumsuz duyurular ile sosyal medyada yer alan bilgiler nedeniyle olduğu görülmektedir. Diğer illerde bu soruyu yanıtlayan örneklemin küçük olması nedeniyle değerlendirme yapılmamıştır.

4.2. Odak Grup Görüşmeleri Değerlendirmesi

Yapılan üç odak grup görüşmesinden alınan bilgiler her soru için bir araya getirilerek değerlendirilmiştir. İlk olarak katılımcıların koronavirüs hakkında ne bildikleri soruldu. Katılımcılar, koronavirüsün bulaşıcı bir hastalık olduğunu, korunmak için temizlik, maske ve mesafenin önemini biliyorlardı. Evden dışarı çıkmama, en fazla belirtilen önlem olarak öne çıktı. Ayrıca el yıkamanın önemi de sık sık vurgulanan bir diğer önlemdi. Katılımcılar en çok akrabaları ve arkadaşlarıyla bu konuda bilgi alışverişinde bulunduklarını belirttiler. Koronavirüs ile hayatlarının çok değiştiğini vurguladılar. Erkeklerin vurguladıkları bir başka nokta da dışarı çıktıklarında kalabalıktan uzak durmalarıdır.

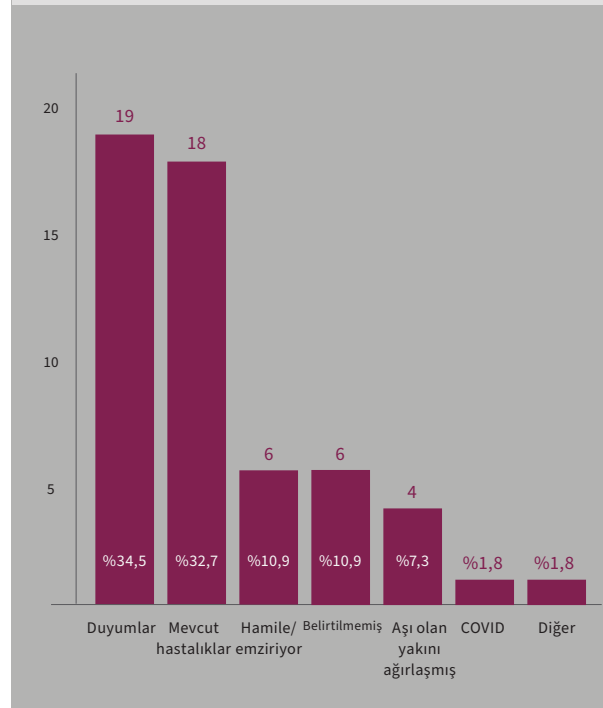
Katılımcılara sorulan ikinci soru Covid pozitif olup olmadıkları veya Covid pozitif olan birine tanıklık edip etmedikleri hakkındaydı. Katılımcılardan bir kişi Covid olduğunu ve Mavi Kalem'den dezenfektan ile maske desteği ve çocukları için de EBA desteği istediğini belirtti. Katılımcıların akrabaları ve komşuları arasında covid geçirenler, hatta yurtdışında vefat edenler olduğunu belirtenler vardır.

Üçüncü soru katılımcıların koronavirüs aşısı

hakkındaki bilgilerini öğrenmek üzerine idi. Yalnızca bir katılımcının aşı hakkındaki bilgileri doktordan edindiği saptandı. Diğer katılımcılar bu bilgileri Facebook, Instagram, Tiktok gibi sosyal medya kanallarından öğrendiklerini belirtmişlerdir. Bir diğer bilgi kaynağının ise akrabalar ve arkadaşlar olduğu gözlemlendi. Katılımcıların sosyal medyadan eriştikleri ve sosyal çevrelerinden gelen olumsuz bilgilerden daha fazla etkilendikleri saptandı.

Koronavirüs aşısı ile ilgili olarak Sağlık Bakanlığında kendilerine bir mesaj gelip gelmediği, aşı olup olmadıkları, aşı olma konusunda ne düşündükleri dördüncü sırada sorulan sorulardı. Ayrıca aşı olan birine tanıklık edip etmedikleri ve aşı sonrasında neler gözlemledikleri de soruldu. Katılımcıların bir kısmına Sağlık Bakanlığında adına yönelik mesaj gelmiş, bir kısmına genel mesaj gelmiş, bir kısmının ise eşine mesaj gelmiştir. Hiç mesaj almayan katılımcılar da mevcuttur. Katılımcılardan bir kadın ve bir erkek aşı olduklarını belirt-

Grafik 6. Aşı Olmaktan Korkma Nedeni

miş ve herhangi bir yan etki gözlemlememişlerdir. Katılımcıların hepsi aşı olma yaşının 18'e kadar indiğini bilmektedir.

Aşı olanlara nerede aşı oldukları, aşı randevusu almakta zorlanıp zorlanmadıkları soruldu. Aşı olan iki kişi hastanede aşı olduklarını belirtti. Randevu konusunda dil bariyeri nedeniyle bir kişi arkadaşından yardım aldığını ifade etti. İki katılımcı da aşının herhangi bir yan etkisini yaşamadıklarını belirtti.

Aşı olmamış ancak olmak isteyen katılımcılara aşı olmalarına engel bir durumları var mı, aşı randevusu almak için destek isterler mi diye soruldu. Katılımcılardan kimlik nedeniyle sıkıntısı olan yoktu. Ancak aşısız katılımcılar korkmalarına rağmen aşı olmak istemektedir.

Aşı olmak istemeyenlere, neden aşı olmak istemedikleri soruldu. Katılımcılardan bir kişi diyabeti olduğu için aşı olmaktan korktuğunu ve doktoruna danıştıktan sonra aşı olabileceğini belirtti. Katılımcıların hemen tamamı aşı olacağını söyledi.

Katılımcılara aşı olma konusunda neden kararsız oldukları sorulduğunda çoğunlukla sosyal çevre-

lerinden edindikleri bilgiler nedeniyle kararsız oldukları öğrenildi. Katılımcılar arasında yakın çevrelerindeki aşı olmasını bekleyip onları gözlemleyip sonra aşı olacağını belirtenler oldu. Emziren bir anne de bu durumda aşı olup olmayacağını bilmediği için kararsız olduğunu ifade etti.

Halen aşı olmak isteğe bağlı, ancak aşı zorunlu olursa ne düşünürsünüz diye sorulduğunda katılımcılar zorunlu olması halinde aşı olacaklarını belirttiler. Türkiye'de kamu kurumlarına (hastane, belediye gibi) gitmek için halen HES kodu zorunluluğu olduğunu söylediler. Aşının zorunlu olması halinde aşı olacaklarını belirttiler.

Son soru olarak, katılımcılara koronavirüs hakkında bu toplantıda bahsedilmeyen ve kendilerinin eklemek istedikleri bir şey olup olmadığı ve Mavi Kalem'in bu konuda kendilerine nasıl destek verebileceği soruldu. Katılımcılardan biri mahalledeki sinekler konusunda destek istedi. Katılımcılar aşı randevusu ve çocukları için destek konusunda Mavi Kalem'e başvuracaklarını belirtti. Yine bir katılımcı Sağlık Bakanlığının koronavirüs konusunda sürekli bilgilendirme yapmasını istedi. ■

5. Sonuç

Bütün yaş gruplarında aşı olma oranı oldukça düşüktür, ancak aşı olmamış ama aşı olmaya niyetli olanların oranı beşte iki veya daha üzeridir.

Araştırma sonucunda elde edilen verilere baktığımızda aşı olma oranının beşte bir olduğu, aşı olmamış ama olmak isteyenlerin oranının ise beşte iki olduğu görüldü. Bu durum halen örneklemimizin beşte ikisinin aşı olmaya karşı ya da kararsız olduğunu göstermektedir.

Örnekleminizde kadınların aşı olma durumu ve aşı olma niyeti erkeklere oranla daha azdır. Kadınlar temizlik, maske, mesafe ve evde kalmayı koronavirüsten korunma yöntemleri olarak görmektedir.

Bütün yaş gruplarında aşı olma oranı oldukça düşüktür, ancak aşı olmamış ama aşı olmaya niyetli olanların oranı beşte iki veya daha üzeridir.

Araştırmaya İstanbul'dan katılanların üçte biri aşı olmamış ama olmayı isterken, yine üçte biri de aşı olmamış ve olmayı hiç istememektedir. Örnekleminizin büyük kısmını oluşturan İstanbul grubu aşıya direnci de yansıtmaktadır.

Aşı olmayanların arasında evden çıkamama, bakımveren ve/veya çalışan olma durumu da örneklemimizin onda biri kadardır. Bu kesime de ulaşmak üzere çalışma yapılması gerekmektedir.

Aşı olmama nedenlerinin başında korku gelmektedir. Odak grup çalışmalarıyla da desteklenen bu veri, katılımcıların sosyal medya veya sosyal çevrelerinden (akraba ve arkadaşlar) aldıkları olum-

suz duyumların etkisiyle korkmalarıdır. Katılımcılar yakın çevrelerinin aşı olmalarını ve sonuçlarını görmeyi beklemektedir.

Katılımcıların korkusunun nedenleri arasında mevcut hastalıklarının aşından olumsuz etkilenmesi yer almaktadır. Bu bilgi Sağlık Bakanlığının özellikle kronik rahatsızlıkları olanları öncelikli aşılama kararının Suriyeli sığınmacılara yeterince ulaşmadığına işaret etmektedir.

Emziren ve hamile kadınlar da aşının yan etkilerinden korkmaktadır.

Aşı olmaktan korktuğunu ifade edenlerin dörtte üçü kadın, dörtte biri erkektir. Kadınlar sosyal medya ve sosyal çevrelerinden gelen haberler nedeniyle korktuklarını ifade etmektedir.

Erkekler ise korkularının nedeni olarak daha çok mevcut hastalıklarının kötü etkilenmesini belirtmişlerdir.

Araştırmamız sığınmacılara yönelik yapılacak aşı çalışmalarında sosyal medyanın etkin bir şekilde kullanımının gerektiğini işaret etmektedir.

Ayrıca aşı konusunda sığınmacı kadınlara yönelik bir bilgi yaygınlaştırma stratejisi oluşturulması gerekmektedir. Erkeklere kıyasla daha eve dönük, kapalı bir yaşamları olan kadınlara özgü bilgi ulaştırma ve aşılama yönelik farklı bir çalışmaya ihtiyaç vardır. ■

6. Ekler

EK 1. AŞI TUTUM ARAŞTIRMA FORMU

AD SOYAD:

YARARLANICI NO:

TELEFON NO:

HANEDE AŞI ÖNCELİĞİ BELİRTECİ (*)
YAŞ ÜZERİ BİREY VAR MI? *EVET *HAYIR

NASIL YAN ETKİLER GÖZLEMLEDİNİZ?

RANDEVU ALMA KONUSUNDA DESTEK OLABİLİRİZ, İSTER MİSİNİZ? *EVET *HAYIR

NEDEN AŞI OLMADINIZ/İSTEMİYORSUNUZ/
KARARSIZSINIZ?

- * KORKUYORUM
- * EVDEN ÇIKMIYORUM
- * SAĞLIK SORUNUM YOK
- * SAĞLIK PROBLEMLERİM VAR
- * AŞI OLMAK İSTEMİYORUM
- * DİĞER

DİĞER SEBEP, NEDEN AŞI OLMADINIZ/İSTEMİYORSUNUZ/KARARSIZSINIZ?

NEDEN KORKUYORSUNUZ?

BİLGİLENDİRME METNİ
HER YARARLANICIYA OKUNUR.

NOTLAR

EK 2. ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ SORULARI

1- Bildiğiniz üzere bir yılı aşkın süredir pandemi sürecindeyiz. Koronavirüs hakkında neler biliyorsunuz/düşünüyorsunuz?

2- Covid pozitif oldunuz mu veya çevrenizde covid pozitif olan birine tanıklık ettiniz mi? Nasıl bir süreçti? Herhangi bir zorluk yaşadınız mı? Cevabı geliştirici ek sorular: Bu süreçte nasıl/nereden destek alacağınızı biliyor muydunuz? Herhangi bir kuruma (Alo 184, hastane, STK, kamu kurumu vb.) başvurabildiniz mi?

3- Salgınlardan ve hastalıklardan korunmak için tarih boyunca aşılar üretilmiştir. Koronavirüsten korunmak adına aşı çalışmaları yapılmıştır. Yapılan bu çalışmalar sonucunda Koronavirüs için aşı üretilmiş ve Türkiye’de de aşılama sürecine geçilmiştir. Koronavirüs aşısı hakkında neler biliyorsunuz? Bu bilgilere nereden/nasıl ulaştınız?

4- Aşı yaşının 18’e kadar düştüğü bilinmekte. Aşı sıranızın geldiğine dair (adınıza aşı tanımlandığına dair) Sağlık Bakanlığından bir mesaj aldınız mı? Siz aşı oldunuz mu? Aşı olma konusundaki düşünceleriniz nelerdir? Hane içinde ya da akrabalarınızda aşı olan birine tanıklık ettiniz mi? Aşı sonrası ne gibi durumlar gözlemlediniz? Çevrenizdekilerin aşı sonrası sürecine dair herhangi bir duyum aldınız mı?

5- Aşı oldum: Nerede aşı oldunuz? Kendinizde yan etki gözlemlediniz mi? Nasıl randevu aldınız? Randevu alma konusunda zorluk yaşadınız mı?

6- Aşı olmadım ama olmak istiyorum: Aşı olmanıza engel teşkil edecek bir durumunuz var mı (kayıtsız, farklı ile kayıtlı vb.)? Neden olmadınız? Aşı randevu sürecinde destek ister misiniz?

7- Aşı olmak istemiyorum: Neden olmak istemiyorsunuz?

8- Aşı olma konusunda kararsızım: Neden kararsızsınız? Hangi konular sizi kararsızlığa itiyor?

9- (İstemeyen ve kararsız olanlar için) Şu anki süreçte aşı olmak isteğe bağlı bir süreç. İleriki süreçte aşı kartları kullanma zorunluluğu veya aşı olma zorunluluğu gelirse aşı olma konusunda ne düşünürsünüz? (Örneğin; AB ülkeleri aşı kartı istiyor, kamuya HES kodu ile giriliyor vb.)

10- Verdiğin tüm cevaplar çok değerli, çok teşekkür ederiz. Koronavirüs ve aşı konusunda burada değinmediğimiz ve sizin bahsetmek istediğiniz bir gözleminiz var mı?

11- Mavi Kalem olarak, bugün konuştuğumuz aşılama sürecinin topluluk olarak üstesinden gelebilmeniz için size nasıl destek sunabiliriz? Çözüm önerileriniz neler? Mavi Kalem olarak size destek olabileceğimiz bir durum var mı?

EK 3. ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ METİNLERİ

1. BİLDİĞİNİZ ÜZERE BİR YILI AŞKIN SÜREDİR PANDEMİ SÜRECİNDEYİZ. KORONAVİRÜS HAKKINDA NELER BİLİYORSUNUZ/DÜŞÜNÜYORSUNUZ?

OGG:1

KATILIMCI 5: Korona aslında çocuklar üzerinden bulaşıyor. Genelde çocuklar okula gidiyordu okulda bulaşma riski oluyordu. Koronanın ilacı evden çıkmamak. Ben aşı oldum, arkadaşlarıma da buradan sesleniyorum. Youtube ve Facebook'a bakmasınlar, orada yanlış bilgiler var. Sosyal medyada aşı olanlar için 2 yıl sonra ölecekler gibi bilgiler var. Ölüm de yaşamak da Allah'ın elinde, onlar yanlış bilgiler. Ben hiç yan etki görmedim. Bu aşığı yapan doktor, profesör normal bir insan yapmıyor bu aşıları, ben aşımı oldum. 2. doz için de randevumu aldım. Allah Türkiye'yi korusun, Türkiye bize bakıyor bize aşı hakkı verdi. Hastanede en güzel muameleyi görüyoruz. Biz hiç dışarı çıkmadık ve bu şekilde önlem aldık. Şeker hastalarını, tansiyon hastalarını siz yönlendirin bu gibi hastalıkları olanlar da aşı olabilirler. Ben hastaneye gittiğimde bana sorulmadı herhangi bir hastalığın var mı diye, aşığı doktor yaptı ve hiç yan etki görmedim. 2. dozu istedim ama doktor şimdi olmaz, onun zamanı var dedi ve randevu verdi bana ne zaman gideceğimi söyledi. Demem o ki aşıdan korkmayın. Şu an Türkiye topraklarındayız ve onların dediklerine, kanunlarına uymalıyız. Biz, size çok teşekkür ediyoruz. Ben korona oldum. Oğlum okula gidiyordu, o

şekilde bize bulaştı. Test olduktan sonra muhtar geldi ve bizi karantinaya aldılar, biz ilaç kullanmadan atlattık. Karantinayı 15 gün verdiler, biz 20 gün çıkmadık. Koku alamıyordum, ekşi tatlı hiç tat alamıyordum. Nefes bile alamıyordum. Kışın olmuştum.

KATILIMCI 6: En önemli şey evden çıkmama, dezenfektan kullanma, ellerimizi sürekli dezenfekte etme, önlemler alma. Açıkçası ben aşı olmadım ve korkuyorum. Arkadaş aşı olmuş, iyi konuşuyor ama ben hâlâ karar veremedim. Bu konuyu arkadaşlarım, komşularım ve akrabalarım ile en çok telefon üzerinden konuşuyorum. Zaten artık tüm konuşmalarımız telefon üzerinden gerçekleşiyor. Çünkü korona bulaşıcı, hava yoluyla, temas yoluyla, koku ile bulaştığı söyleniyor. Bu nedenle biz hep evlerdeyiz ve en çok telefon üzerinden konuşuyoruz. Ne ben ne çocuklarımı hiç dışarı çıkarmadım. Eşim eve bir şey getirdiğinde önce yıkıyor sonra açıyordum. Eşim benim çok fazla taktığımı söyler. 5-6 ay boyunca hiç çıkmadım. Daha yeni yeni çocuklarımı parka götürüyorum ama bir yerlere dokunmalarına izin vermiyorum.

KATILIMCI 7: Hepimiz korktuk. Arkadaşlarımın konuşmalarına katılıyorum. Hepimiz dışarı çıkmadık hep evlerdeydik. Misafir olarak gitmedik, pek misafir de kabul etmedik. Misafir gelse bile önce ellerini yıkıyordu sonra geçip oturuyordu. Bu şekilde önlemler aldık. Kimle otursak kimle konuşsak hep aynı konu zaten korona, kardeşlerimle konuşsam korona, arkadaşlarımla konuşsam yine korona konusu. Herkes korkuyor, hepimiz birbirimizi uyarıyorduk.

KATILIMCI 8: Evden dışarı çıkmıyoruz. Temizliğimize önem veriyoruz. Sosyal medyadan iletişim kuruyoruz. Facebook'tan konuşuyoruz akrabalarla.

OGG:2

KATILIMCI 2: Korona hayatımızda çok şeyi değiştirdi, hayatımız çok farklı oldu, tüm mekânlar değişti. Şimdi aşı konusunda korkuyorum. Çok şey duyuyoruz çevreden. Korona için temizlik en önemli şey. Her şeyde en önemli şey temizlik. Ben ilk korona çıktığında hiç hastaneye gitmedim, test de yaptırmadım. Evden de dışarı çıkmadım, hep evdeydim ve limon kaynatıp içiyordum. Belirtiler vardı ama limon kaynattım sürekli ve 15 günde geçti çok şükür.

KATILIMCI 1: Arkadaşın dediklerine katılıyorum, hayatımızda çok şey değişti, her şey kötü oldu. Korkuyoruz, aşı olamıyoruz. Sen bize fikrini söyle, sen ne önerirsin? Benim etrafımda kimse aşı olmadı. Temizlik çok çok önemli. Etrafımda kimse korona olmadı. Bu süreç bizi çok zorladı, nereye gitsek maske takmak zorundayız, en çok bu zorladı bizi. Evden çıkmıyorum ve temizlik gerçekten çok önemli.

KATILIMCI 3: Evden çıkmaya korkuyoruz korona ilk çıktığından bu zamana kadar. Korona olan kimse olmadı etrafımda. Her konuda temizlik lazım.

KATILIMCI 4: Maskemi takar öyle çıkarım evden. Korona sürecinde iş yoktu ve bu durum zorlayıcıydı.

OGG 3

KATILIMCI 9: Koronavirüs en çok kalabalık ortamlarda veya temas şeklinde bulaşır.

Ben önlemlerimi alıyorum. Kurallara uyuyorum. Maske takıyorum. Akrabalarla ya da kimseyle fazla buluşmuyorum. Aşılarımı da oldum, iki doz aşı oldum. Arkadaşlarımla koronavirüs konusunda konuşuyoruz. Çevremdeki birçok kişi de aşı oldu. Uyarılarda da bulunuyoruz birbirimize iki üç kişiden fazla oturmayın fazla temas halinde bulunmayın. Arkadaşlarımızın aşı olmaları için nasihatte bulunuyoruz.

KATILIMCI 10: Koronadan korunmak için kalabalıklardan uzak durmamız gerekiyor. Maske ve dezenfektanlarla önlemimizi almalıyız. Arkadaşımın dediği gibi kalabalıktan uzak durmamız gerekiyor. Akrabalarımla ve arkadaşlarımla bu konuyu konuştuğumuz oluyor. Derneklerin paylaşımları oluyor, onları takip ediyorum, en çok sosyal medya üzerinden haberimiz oluyor. Siz de bu toplantıya davet ettiniz, burada da konuşuyor olacağız.

KATILIMCI 11: Koronavirüs hakkında fazla bilgim yok ama temizliğin önemli olduğunu, elimizi bol suyla ve kolonyayla yıkamamız gerektiğini biliyorum. Bende ve ailemde covide yakalanan olmadı. Grip gibi bir virüs olduğunu biliyorum. En çok yaşça büyük olanları etkilediğini biliyorum. Virüsün başlangıcından uzun zaman geçti o yüzden bu konuda fazla konuştuğum olmuyor. Konuşsam da daha çok arkadaşlarımla ve akrabalarımla konuşuyorum.

2. KORONA OLDUNUZ MU VEYA ÇEVRENİZDE KORONA OLAN BİRİNE TANIKLIK ETTİNİZ Mİ? NASIL BİR SÜREÇTİ? HERHANGİ BİR ZORLUK YAŞADINIZ MI?

Cevabı geliştirici ek sorular: Bu süreçte nasıl/nereden destek alacağınızı biliyor muydunuz? Herhangi bir kuruma (Alo 184, hastane, STK, kamu kurumu vb.) başvurabildiniz mi?

OGG 1

KATILIMCI 5: Ben ilk korona olduğumda grip oldum sandım. Limon yedim fayda etmedi. Sabah hemen hastaneye gittim. Test yaptılar, ertesi gün muhtar geldi sonucu söyledi bizi karantinaya aldılar. Çocuğum okula gidiyordu, ben de bir gün okula gittim orada bulaştı.

Sosyal mesafe işaretleri koyulmamıştı daha okulda çünkü daha koronanın ilk başladığı zamanlarda oldum. Sarımsak yedim tadını alamadım. Belirti olarak, başım dönüyordu, hep uyuyordum. Hep maske kullandım. Çocuklarımla beraber hiç dışarı çıkmadık. Mavi Kalem'i aradım ben korona oldum dezenfektana, maskeye ihtiyacım var dedim. Siz de getirdiniz çok teşekkür ediyorum size. Dediğim gibi ilacı dışarı çıkmamak, zaten Türkiye'de çıkabileceğim kimse yok, akrabalarım yok. İlacı kullanmadım. Pazara, okula gitmedim. Çocuğum EBA'dan derslerine girdi. Nefes alamıyordum. Göğsümün kafesine bir şey oturuyor sanıyordum. Belirtileri çok kötüydü. Gözlerimle bile göremiyordum, yüzüm kızarıyordu, ayaklarımın üzerine basamıyordum.

KATILIMCI 6: Ben korona olmadım. Çünkü hiç dışarı çıkmadım. Karşı komşum eşi ile korona oldular. İlaç kullandılar, karantinaydılar, hiç dışarı çıkmadılar. Ama ben çok korktum. Belirti olarak hep ateşlerinin çıktığını, başı ve göğsünün ağrıdığını söyledi. Önce grip sandı ama test olunca korona olduğu anlaşıldı. Sonucu çıktıktan sonra eve ilacını getirdiler, ilacını kullandıktan sonra iyileşti. Biz bu durumdan çok korktuk. Hava yoluyla bulaştığı söyleniyor, merdivenden inip çıktığımızda ya bulaşıyorsa diye korktum. Ama dışarı çıkmadık hiç, bu nedenle bulaşmadı. Onunla telefonda konuşuyordum. Sakın çocuklarını çıkarma çocuklarımla yanına gönderme bu sürede dedi bana. Kendisi daha gençti, 39 yaşındaydı. Ben acaba bağışıklığı zayıf mı diye düşündüm. Benim kardeşim de 3 ay önce Lübnan'da korona oldu ve vefat etti.

KATILIMCI 5: Benim binamdaki herkes korona oldu. Ben korona olduğumda kimseye söylemedim. Merdiveni yıkayan kadına bile söylemedim yanına da çıkmadım. Bütün binadakiler arka arkaya korona oldu ve kimse çıkmadı, herkes karantinada kaldı. Bu grip değil hepimiz grip zannediyoruz ama grip değil.

KATILIMCI 6: Ama bence birisi korona olduğunda söylemesi gerekiyor ki diğer komşular yanına gelip gitmesinler önlem alsınlar diye.

KATILIMCI 5: Doğru diyorsunuz ama ben zaten hiç çıkmadım, kimse de yanıma geldi. Herkes korona oldu.

KATILIMCI 7: Ben korona olmadım. Kız kardeşim eşi ve çocukları korona oldu. Ama bana uzaktı her birimiz ayrı yerlerde oturuyoruz. Benim amcamın kızı koronaydı temasta bulunmuşlar. Kardeşimde şiddetli baş ağrısı olunca test oldu ve korona olduğu anlaşıldı. Hastaneye gidip test olduktan sonra karantinaya alındı evde, evine ilacını getirdiler ve bu şekilde iyileşti. 14 gün sonra tekrar test olduğunda iyileştiğini söylediler, testi negatif çıktı. Grip çıkabileceğini fakat kalabalığa karışmaması gerektiğini söylediler.

KATILIMCI 8: Etrafımızda olanlar var, ama bizim evde kimse korona olmadı. Gördüklerim de doktora gittiler, testlerden sonra eve ilaç getirdiler. İlacı kullandıktan sonra iyileştiler. 14 gün karantinada kaldılar.

OGG 2

KATILIMCI 2: Etrafımda kimse korona olmadı.

KATILIMCI 1: Benim de çevremde korona olanı duymadım.

KATILIMCI 3: Ben de duymadım.

KATILIMCI 4: Ben ve çocuklarım korona olmadık ama korona olan akrabalarım var.

OGG 3

KATILIMCI 9: Ailemde koronaya yakalanan olmadı. Sadece yaşça büyük olan bir arkadaşım koronaya yakalandı. Özel bir hastanede tedavi gördü. 60'lı yaşlardaydı. Dört gün hastanede kaldıktan sonra evde tedavi olmaya devam etti. Yaşça büyük olduğu için virüsü atlatma süreci zor geçti. Ben etrafımda pek gözlemleyemedim, telefon üzerinden konuştuk. Fazla dışarı çıkmaması gerektiğini, maske kullanmasını ve aşı olmasını önerdim. Yaşça büyük olduğumuz için atlatma sürecimiz daha zor olur.

KATILIMCI 10: Ailemde koronaya yakalanan olmadı. Antakya'da yaşadığım dönemde yaklaşık bir buçuk yıl önce akrabalarım da koronaya yakalanan olmuştu. Erkek kardeşim hastaneye gidip tahlil verdiğinde covid olduğu belli oldu. Tüm aile bireyleri 15 gün evde karantinede kalıp tedavi gördüler. Korona belirtileri grip belirtileri gibi oldu. Sizin gibi birkaç dernek daha bana ulaşip korona hakkında bilgi verdiler.

KATILIMCI 11: Burada bizden kimse korona olmadı. Ailemde sadece kız kardeşimin eşi virüse yakalandı. Onlar da Arabistan'da yaşıyorlar. Hastaneye gidip test yaptıktan sonra eve göndermişler, ilaçlarını almış, evde tedavisi devam etmiş. İlk zamanda ateşi çok yükseldi ve ağrı çekti, daha sonra ilaçlarla birlikte daha iyi oldu. Durumu kötüydü başta. Telefonda kendisiyle sürekli konuşuyorduk.

3. SALGINLARDAN VE HASTALIKLARDAN KORUNMAK İÇİN TARİH BOYUNCA AŞILAR ÜRETİLMİŞTİR. KORONA VİRÜSTEN KORUNMAK ADINA AŞI ÇALIŞMALARI YAPILMIŞTIR. YAPILAN BU ÇALIŞMALAR SONUCUNDA KORONA İÇİN AŞI ÜRETİLMİŞ VE TÜRKİYE'DE DE AŞILAMA SÜRECİNE GEÇİLMİŞTİR. KORONAVİRÜS AŞISI HAKKINDA NELER BİLİYORSUNUZ? BU BİLGİLERE NEREDEN/ NASIL ULAŞTINIZ?

OGG 1

KATILIMCI 5: İlk bilgilere, en çok Facebook'tan, sosyal medyadan etraftan duyuyoruz. Ama ben itibar etmiyorum. Ben doktora danışıyorum, ondan öğreniyorum. Aşımdan da birinci dozunu oldum ikinci dozu için randevumu aldım. İkinci dozu neden verdiklerini bilmiyorum ama.

KATILIMCI 7: Facebook'ta olan bilgilerden ulaşıyoruz. Facebook'ta yer alan bu bilgiler bizi çok korkutuyor. Kimisi aşının çok fazla yan etkisi olduğunu söylüyor. Kimisi bu yan etkilerin sonradan çıkacağını söylüyor. Benim dayım da aşı oldu ve aşı olduktan sonra sadece başı ağrıdı. Şu anda iyi, bir şeyi olmadığını söyledi. Benim bebeğim var ve emziriyorum. Emziren kadınların aşı olmaması gerektiği yazılıyor sosyal medyada ama bunu doktordan duymadım.

KATILIMCI 8: Bazı insanlar aşı oldu ve aşıdan memnunlar. Akrabalarım da aşı oldu. Ben daha aşı olmadım.

OGG 2

KATILIMCI 2: Bir şey bilmiyorum. Aşı olmamız gerekiyor, etrafta Alman aşısının iyi olduğunu söylüyorlar. Başka virüs gelmeden bu aşığı olmamız gerekiyor. Aşı ile ilgili bilgiyi Facebook, Tiktok ve tanıdık gruplardan duyuyorum.

KATILIMCI 1: Devlet ne derse onu yapmamız lazım. Yani aşı olmazsanız dışarıya, merkezlere gidemezsiniz diyorlar. Ben de Facebook'tan, komşulardan ve gruplardan duyuyorum. Aşı çıktı kimisi iyi geldi diyor. Kimisinde aşı sonrası ateş, baş ağrısı oldu. Aşığı yapmak lazım, gerisi Allah'a kalmış bir iş.

KATILIMCI 3: Eşim aşı oldu ve ateşi yükseldi. Çocuklarım biraz rahatsız, onlar iyileşsin ben de gidip aşı olacağım.

KATILIMCI 4: Ben kuaförde çalışıyorum. Oraya gelen müşterilerle, kendi çalışma arkadaşlarımızla konuşuyoruz. Gündemde hep bu konu var zaten. Aşı ile ilgili çok şey duyuyoruz etraftan, kimisi aşı olduktan sonra vefat etmiş, korona olmuş gibi duyumlar alıyorum.

OGG 3

KATILIMCI 9: Korona da eskiden olan kolera gibi bir hastalık. Kolera için de geçmişte aşı olmuşum. Aşı konusunda televizyondan, haberlerden bildiğim kadarını biliyorum.

KATILIMCI 11: Aşı ile ilgili bana mesaj geldi ama aşı olmaya gitmedim. Aşının ne gibi etkilerinin olacağını bilmediğim için korktum ve aşı olmadım. Sosyal medyada takip ettiğim kadarıyla, aşı olmayı öneren var, gereksiz ve etkisiz olduğu için önermeyen de var. Ama ne ben ne ailem korona olmadık, bu nedenle de aşı olmadım.

KATILIMCI 10: Ben de olumlu-olumsuz duyumlar aldım. Aşı olan akrabalarım ile görüştümde bir olumsuz etkisinin olmadığını söylediler. Ben de Facebook, Instagram gibi

sosyal medyadan koronavirüs aşısı hakkında süreci takip edebiliyorum. Aşı olmak gerekiyor bence, zorunlu olmamız gereken bir zaman olursa, o vakte kadar beklemeyip, şu anda aşı olunmalı diye düşünüyorum.

gibi sosyal medyadan koronavirüs aşısı hakkında süreci takip edebiliyorum. Aşı olmak gerekiyor bence, zorunlu olmamız gereken bir zaman olursa, o vakte kadar beklemeyip, şu anda aşı olunmalı diye düşünüyorum.

4. AŞI YAŞININ 18'E KADAR DÜŞTÜĞÜ BİLİNMEKTE. AŞI SİRANIZIN GELDİĞİNE DAİR (ADINIZA AŞI TANIMLANDIĞINA DAİR) SAĞLIK BAKANLIĞINDAN BİR MESAJ ALDINIZ MI? SİZ AŞI OLDUNUZ MU? AŞI OLMA KONUSUNDAKİ DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR? HANE İÇİNDE YA DA AKRABALARINIZDA AŞI OLAN BİRİNE TANIKLIK ETTİNİZ Mİ? AŞI SONRASI NE GİBİ DURUMLAR GÖZLEMLEDİNİZ? ÇEVRENİZ-DEKİLERİN AŞI SONRASI SÜRECİNE DAİR HERHANGİ BİR DUYUM ALDINIZ MI?

OGG 1

KATILIMCI 5: Ben aşı olduğumda bir şey hissetmedim, ağrım da olmadı. Facebook'ta çok fazla gereksiz bilgi var. Herkesi öldürecekler, aşırı 18 yaşına indirdiler, onlar ilerleyen dönemde çocuk sahibi olamayacaklar gibi yanlış bilgiler var. Türkiye zaten zarar görmeyelim diye uğraşıyor. Benim etrafımda kronik rahatsızlığı olanlar var. Onlar da aşı oldu. Herhangi bir olumlu ya da olumsuz bir yan etki yaşamadılar. Normal bir süreç olarak geçti. Aşı olduktan sonra teşekkür mesajı aldım. Şu anda devlet dairelerine rahatlıkla girebilirim, sonuçta aşımı oldum. Aşı oldum bir daha korona olmam diye düşünüyorum. Maskeyi kaldırsam beni etkileyeceğini düşünmüyorum. Türkiye'ye teşekkür ediyorum.

KATILIMCI 7: Ben aşı olurdum ama emziren kadınlar aşı olabiliyor mu bilmiyorum, olmaz diyorlar. Bana mesaj gelmedi ama eşime mesaj geldi. Ama o da aşı olmadı. Uygulayıcı bu durumu doktora sordun mu aşı olabilir miyim diye sordu. Artık aşı yaşı düştüğü için mesajın gelmediğini hatırlattı.

KATILIMCI 7: Bana mesaj gelmedi zaten ama doktora hayır sormadım.

KATILIMCI 8: Hayır, Sağlık Bakanlığından mesaj gelmedi. Ama Mavi Kalem beni aradı olmak isteyip istemediğimi sordu. Aşı olmayı düşünüyorum. Çünkü bu hastalık hepimizi etkiliyor, artık kurtulalım.

OGG 2

KATILIMCI 2: Benim babam aşı oldu, 65 yaş üstü. Aşı olduktan sonra ağır hastalandı ama sonra düzeldi çok şükür. Eşime, kardeşime, hepsine Sağlık Bakanlığından mesaj geldi. Bana mesaj gelmedi. Benim gidip aşı olmam gerektiğini biliyorum.

KATILIMCI 4: Aşı olmadım ben. Etraftan bazı duyumlar alıyorum, aşı olduktan sonra 2 kişi vefat etmiş, kimisine bir şey olmamış, kimisine de ateş ve halsizlik olmuş. Çok insan aşı olduktan sonra yeniden korona yakalandılar. Ailemden kimse aşı olmadı, aşı olmayı da düşünmüyorlar.

KATILIMCI 3: Benim eşim aşı oldu, ben biraz korkuyorum. Eşime Sağlık Bakanlığından aşıyla ilgili mesaj geldi ama bana mesaj gelmedi. Eşim aşırı olduktan sonra ateşi yükseldi ve halsizlik oldu, 2 gün sürdü.

KATILIMCI 1: Aşı için mesaj gelmesini bekliyorum, mesaj gelsin aşı olmaya gideceğim. Görümcemin oğlu ve gelini aşı oldu ama onlara herhangi bir şey olmadı. Ben aşı olmayı düşünüyorum. *Uygulayıcı artık aşı yaşı düştüğü için mesajın gelmediğini hatırlattı.*

OGG 3

KATILIMCI 9: Ben iki doz aşımı oldum. Aşı olurken bir ağrı yaşamadım, hafif bir aşı oldum. Sonrasında da olumsuz bir etkisi olmadı. Sadece ilk doz aşımında hafif bir yorgunluk hissi yaşadım, 2 gün birde iğnenin yapıldığı yerde çok hafif bir ağrı oldu. İkinci dozumu aldığımda hiçbir şey olmadı. Benim eşim 55 yaşında, ona herhangi bir mesaj gelmedi aşı olabilirsiniz diye. Genel bir mesaj aldım 18 yaş üzeri kişiler de aşı olabilir diye ama ismime özel bir mesaj almadım. Türkiyelilere mesaj gönderiyor olabilirler ama biz Suriyelilere mesaj gönderilmiyor gibi gözlemliyorum.

KATILIMCI 11: Sağlık Bakanlığından bana da eşime de aşı olabilirsiniz mesajı geldi. Ama biz aşı olmadık. Tanıdıklarımın ablam ve eşi aşı oldular, onlar da dediğim gibi Arabistan'da yaşıyorlar. Çevremde tanıdığım aşı olan başka biri yok.

KATILIMCI 10: Bana aşı ile ilgili bir mesaj gelmedi. Sadece Mavi Kalem'den bana ulaştılar, aşı ile ilgili konuştular. Akrabalarımın aşı olanlar oldu ama etkileri konusunda ne olduğuyla ilgili bir bilgim yok. Herhangi bir yan etki olmuş olursa haberim olurdu.

5. AŞI OLDUM: NEREDE AŞI OLDUNUZ? KENDİNİZDE YAN ETKİ GÖZLEMLEDİNİZ Mİ? NASIL RANDEVU ALDINIZ? RANDEVU ALMA KONUSUNDA ZORLUK YAŞADINIZ MI?

OGG 1

KATILIMCI 5: Ben Farabi Eğitim Araştırma Hastanesi'nde aşımı oldum. Randevumu

Mavi Kalem aldı. Sonrasında aşı oldum. Ben hep hastaneye giderim, hiç sağlık ocağına gitmiyorum. Aşı olduktan sonra teşekkür mesajı aldım aşı oldum diye. Hiç yan etki görmedim. Sürekli psikolojik olarak aşı olursam başım ağrır dersek başımız ağrır. Yani aşırı mı tercih edelim, koronayı mı? Koronanın yaşattığı ölüm, artık aşı oluruz koronadan kurtuluruz. Ayaklarımın üzerine bile basamıyordum korona olduğumda.

OGG 2 Aşı olan katılımcı yoktur.

OGG 3

KATILIMCI 9: Hafif bir aşı oldum. Büyük bir yan etkisi de olmadı. İlk birkaç gün hafif ağrı olmuştu sadece. Aşı için 182 üzerinden randevu aldım. Türkçe bilmediğim için Türkçe bilen birinden yardım aldım. Esenyurt hastanesinde aşı oldum.

6. AŞI OLMADIM AMA OLMAK İSTİYORUM: AŞI OLMANIZA ENGEL TEŞKİL EDECEK BİR DURUMUNUZ VAR MI? (KAYITSIZ, FARKLI İLE KAYITLI VB.) NEDEN OLMADINIZ? AŞI RANDEVU SÜRECİNDE DESTEK İSTER MİSİNİZ?

OGG 1

KATILIMCI 8: Hayır, herhangi bir zorluk yok. Mavi Kalem'in randevumu almasını bekliyorum.

OGG 2

KATILIMCI 1: Benim kimliğim İstanbul. Ama oğlum Adana kayıtlı, gelinimin İstanbul kaydı var. Gelinimin hastalığı var, doktordan haber bekliyoruz aşı için. Hastalığı için sıkıntı olmazsa aşırı yapacak. Size çok teşekkür ederim aradınız sordunuz. Ben etraftan duyduklarımın korkuyorum, kararsızım.

KATILIMCI 2: Çocuklarım iyileşsin, gidip aşı olacağım.

KATILIMCI 3: Kimliğimiz İstanbul, sağlığım iyi.

KATILIMCI 1: Allah ne yazmışsa o olur, aşıyla ilgisi yok. Evde yoğunluk vardı diye gidemedim.

KATILIMCI 4: Sağlığım iyi çok şükür. Kimliklerimiz İstanbul.

OGG 3

KATILIMCI 10: Aşı olmayı düşünüyorum. Kimlik kaydım Hatay'dı, 3-4 ay oldu İstanbul kimliğini alalı. Aşı randevusu için size ulaşarak destek alacağım.

7. AŞI OLMAK İSTEMİYORUM: NEDEN OLMAK İSTEMİYORSUNUZ?

OGG 1 Aşı olmak istemeyen katılımcı yoktur.

OGG 2 Aşı olmak istemeyen katılımcı yoktur.

OGG 3

KATILIMCI 11: Ben biraz korktuğum için aşı olmuyorum. Tabii aşı olmaya zorunluluk getirilirse tabii ki gidip olurum. Eşimin kimlik kaydı Kilis olduğu için önce kimliğini İstanbul'a aldıracağım, daha sonra onun için de aşı randevusu alabiliriz. Ben şeker hastası olduğum için aşı olmaya korkuyorum. Bu hastalığımla ilgili tedavi için randevu almakta da zorlanıyorum. Mesela Haseki Sultangazi Hastanesi'nde uygun randevu bulmak çok zor. Randevu alıp dahiliye bölümünde tedavi olduktan sonra doktorumdan aşı ile ilgili fikir alacağım. Doktor, aşının şeker hastalığımı etkilemeyeceğini söylerse o zaman aşı olabilirim.

8. AŞI OLMA KONUSUNDA KARARSIZIM: NEDEN KARARSIZSINIZ? HANGİ KONULAR SİZİ KARARSIZLIĞA İTİYOR?

OGG 1

KATILIMCI 7: Emzirme döneminde olduğum için çok kararsızım.

OGG 2

KATILIMCI 1: Ben etraftan duyduklarımın dolayı kararsızım.

KATILIMCI 4: Etrafımdakiler bana aşı olmalısın desin, gider aşı olurum. Onların bana aşı olman gerekiyor demesini bekliyorum. Etrafımdakiler aşı olsun, onları gözlemleyim bir şey oluyorsa gidip ben de aşı olacağım ama onların olmasını bekliyorum.

KATILIMCI 3: Ben korkuyorum. Bu sürecin biraz daha geçmesini bekliyorum.

KATILIMCI 2: Ben etrafta duyduklarım yüzünden korkuyorum ve kararsızım. Ölen var, hastalanan var, gözümle görmedim tabii ama korkuyorum. *Katılımcılardan biri uygulayıcıya senin aşı konusunda fikrin ne diye sordu, uygulayıcı aşının koruyuculuğundan bahsetti ve fikrinin aşı olması yönünde olduğunu belirtti.*

OGG 3 Kararsız olan katılımcı yoktur.

9. (İSTEMEYEN VE KARARSIZ OLANLAR İÇİN) ŞU ANKI SÜREÇTE AŞI OLMA İSTEĞE BAĞLI BİR SÜREÇ. İLERİKİ SÜREÇTE AŞI KARTLARI KULLANMA ZORUNLULUĞU VEYA AŞI OLMA ZORUNLULUĞU GELİRSE AŞI OLMA KONUSUNDA NE DÜŞÜNÜRSÜNÜZ? (ÖRNEĞİN; AB ÜLKELERİ AŞI KARTI İSTİYOR, KAMUYA HES KODU İLE GİRİLİYOR VB.)

OGG 1 Kararsız olan katılımcı yoktur.

OGG 2

KATILIMCI 4: Zorunlu olursa tabii ki gidip yaptıracagız.

KATILIMCI 1: Yani zorunlu olursa yaptırmak zorundayız, biz başka bir ülkedeyiz ve buranın kurallarına uymalıyız. Biz kendi beldemizde değiliz.

KATILIMCI 4: Suriye’de olsaydım ben aşı olmazdım. Orada lazım olmazdı yani çünkü devlet kurumlarına gitmezdik. Ama burada mecbur devlet kurumlarına, hastanelere gidiyoruz.

KATILIMCI 2: Eğer zorunlu olursa mecburuz yani. HES kodu zorunlu oldu. Hastane, belediye, yani neresi olursa HES kodu zorunlu oldu. Onsuz bir yere girilmiyordu. Aşı da zorunlu olursa, mecbur yaptıracagız. *Katılımcılardan biri sen aşı oldun mu diye sordu, uygulayıcı randevu aldığını söyledi ve ayrıca toplantının amacının aşı olunması yönünde olmadığını, kendi fikirlerinin önemli olduğunu illetti.*

OGG 3 Kararsız olan katılımcı yoktur.

10. VERDİĞİN TÜM CEVAPLAR ÇOK DEĞERLİ, ÇOK TEŞEKKÜR EDERİZ. KORONAVİRÜS VE AŞI KONUSUNDA BURADA DEĞİNMEDİĞİMİZ VE SİZİN BAHSETMEK İSTEDİĞİNİZ BİR GÖZLEMİNİZ VAR MI?

OGG 1

KATILIMCI 5: Mavi Kalem bizim için sinek

konusunda bize bir çözüm bulabilir mi destek olabilir mi? Sinekler sürekli bizi ısırtıyor. Hastaneye gitmeden bunun ilacı var mı? Çok fazla sinek var. Bizim burada komşularda tavuk var, ağaçlar var bu nedenle çok fazla sinek oluyor. Sinek ısırtığı bende şişkinliğe neden oluyor. Size çok teşekkür ediyoruz. Sürekli bizi aydınlatın.

Uygulayıcı danışmanlık hattını arayarak bu sorunu dile getirmesini, belki çözüm olarak belediye ile ilaçlama konusunda konuşularak çözüm olunabileceğini söyledi.

OGG 2

KATILIMCI 1: Çok teşekkür ederim, konuştuk iyi oldu. Allah ne yazmışsa o olur yani.

OGG 3

Çok teşekkür ederim size. İnşallah sizin gibi bu şekilde hizmet veren diğer kurumlar da böyle çalışmalar yaparlar.

11. MAVİ KALEM OLARAK, BUGÜN KONUŞTUĞUMUZ AŞILANMA SÜRECİNİN TOPLULUK OLARAK ÜSTESİNDEN GELEBİLMENİZ İÇİN SİZLERE NASIL DESTEK SUNABİLİRİZ? ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİZ NELER? MAVİ KALEM OLARAK BİZİM SİZE DESTEK OLABİLECEĞİMİZ BİR DURUM VAR MI?

OGG 1

KATILIMCI 5: Sağlık Bakanlığının sürekli bize bilgiler aktarmasını isteriz. Bu hastalıktan kurtulmak için, belki kurtuluruz artık bu salgından. Allah size de güç kuvvet versin, bizimle beraber çok yoruldunuz. Sürekli hastanelerden bize randevular aldınız, hizmetler sunuyorsunuz. Biz aciziz, yapamıyoruz çoğu şeyi, sizi arıyoruz. Önce Allah’a sonra size güveniyoruz. Bize hizmetlerinizden dolayı size teşekkür ederiz ama şu sineklere de çözüm bulun bizim için, çok fazla ısırtıyor bizi. Zaten bir şey olursa biz sizi ararız.

KATILIMCI 8: Çok teşekkür ederiz. Çocuklarımın eğitimi için sizden destek isteyecektim. *Uygulayıcı toplantı sonrası çalışma arkadaşlarımıza yönlendireceğini belirtti.*

OGG 2

KATILIMCI 2: Mavi Kalem toplantılarınız çok iyi ve severek katılıyorum.

KATILIMCI 3: Çok teşekkür ederim hepinize.

KATILIMCI 1: Bir isteğim yok Allah hepinizden razı olsun. Kolay gelsin ellerinize sağlık.

KATILIMCI 4: Mavi Kalem’e çok teşekkür ederim. Katılımcılara da teşekkür ediyorum. *Uygulayıcı, Danışmanlık Hattımızı arayıp destek taleplerini iletebileceklerini hatırlattı.*

OGG 3

KATILIMCI 10: Aşı randevusu alacağım da randevu almak için sizden destek isteyebilirim.

EK 4. TABLOLAR

Tablo 1. Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Kadın	327	70 %
Erkek	135	29 %
LGBTİ	3	1 %
Genel Toplam	455	100 %

Tablo 2. Yaş Dağılımı

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
15-18 arası	5	1 %
19-24 arası	61	13 %
25-29 arası	80	18 %
30-34 arası	73	16 %
35-39 arası	63	14 %
40-44 arası	32	7 %
45-49 arası	17	4 %
50-54 arası	11	2 %
55-59 arası	39	9 %
60-64 arası	24	5 %
65-69 arası	19	4 %
70-74 arası	14	3 %
75-79 arası	11	2 %
80 ve üzeri	3	1 %
Belirtilmemiş	3	1 %
Toplam	455	100 %

Tablo 3. Şehir Dağılımı

Şehir	Sayı	Yüzde
İstanbul	342	75%
Kocaeli	74	16%
Hatay	17	4%
Diğer	22	5%
Genel Toplam	455	100%

Tablo 4. Şehirlere Göre İlçe Dağılımı

Şehir	İlçe	Sayı	Yüzde	Şehir içi yüzde
İstanbul	Alibeyköy	1	0%	0%
	Arnavutköy	6	1%	2%
	Avcılar	18	4%	5%
	Bağcılar	15	3%	4%
	Bahçelievler	4	1%	1%
	Başakşehir	4	1%	1%
	Bayrampaşa	2	0%	1%
	Bayramtepe	1	0%	0%
	Çağlayan	7	2%	2%
	Çekmeköy	1	0%	0%
	Esenler	14	3%	4%
	Esenyurt	69	15%	20%
	Eyüp	2	0%	1%
	Fatih	50	11%	15%
	Gaziosmanpaşa	4	1%	1%
	Güngören	2	0%	1%
	İkitelli	1	0%	0%
	Kağıthane	4	1%	1%
	İst-bilmiyor	2	0%	1%
	Küçükçekmece	3	1%	1%
	Maltepe	1	0%	0%
	Sancaktepe	2	0%	1%
	Silivri	1	0%	0%
	Sefaköy	2	0%	1%
	Sultanbeyli	2	0%	1%
	Sultangazi	13	3%	4%
	Şirinevler	2	0%	1%
	Şişli	1	0%	0%
	Ümraniye	2	0%	1%
	Yenibosna	1	0%	0%
	Yenidoğan	4	1%	1%
	Zeytinburnu	101	22%	30%
Kocaeli	Başiskele	1	0%	1%
	Darica	4	1%	5%
	Derince	5	1%	7%
	Gebze	44	10%	60%
	Gölcük	16	4%	22%
	İzmit	1	0%	1%
	Kocaeli-Merkez	1	0%	1%
	Körfez	1	0%	1%
Hatay	Akdaş	1	0%	6%
	Antakya	5	1%	29%
	Hatay	1	0%	6%
	İskenderun	2	0%	12%
	Reyhanlı	8	2%	47%
Gaziantep	Gazikent	1	0%	13%
	Merkez	2	0%	25%
	Şahinbey	4	1%	50%
	Şehitkamil	1	0%	13%
Adana	Seyhan	2	0%	50%
	Yüreğir	2	0%	50%
Maraş	Namıkkemal	2	0%	67%
	Dulkadiroğlu	1	0%	33%
Urfa	Haliliye	2	0%	67%
	Eyyubikent	1	0%	33%
İzmir	Altındağ	1	0%	20%
Denizli	Bilmiyor	1	0%	20%
Mardin	Kızıltepe	1	0%	20%
Kayseri	Melikgazi	1	0%	20%
Mersin	Tarsus	1	0%	20%
TOPLAM	-	455	100%	100%

Tablo 5. Aşı Oldunuz mu?

Aşı oldunuz mu?	Sayı	Yüzde
Evet oldum	73	16%
Hayır olmadım, istemiyorum	154	34%
Hayır olmadım, istiyorum	171	38%
Kararsızım	57	13%
Genel Toplam	455	100%

Tablo 6. Yan Etki Gözlemlediniz mi?

Yan Etki Gözlemlediniz mi?	Sayı	Yüzde
Belirtilmemiş	40	55%
Hayır	28	38%
Evet	5	7%
Genel Toplam	73	100%

Tablo 8. Randevu alma konusunda destek olabiliriz, ister misiniz?

Destek Talebi	Sayı	Yüzde
Belirtilmemiş	133	47%
Evet	114	40%
Hayır	36	13%
Diğer	1	0%
Genel Toplam	284	100%

Tablo 10. Neden Korkuyorsunuz?

Neden Korkuyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Duyumlar	19	35%
Mevcut hastalıklar	18	33%
Hamile/emziriyor	6	11%
Belirtilmemiş	6	11%
Aşı olan yakını ağırлаışmış	4	7%
Covid	1	2%
Diğer	1	2%
Toplam	55	100%

Tablo 7. Nasıl Yan Etkiler Gözlemlediniz?

Nasıl Yan Etkiler Gözlemlediniz?	Sayı	Yüzde
Aşı olduğumda vücudumda ağrılar oldu, kabızlık sorunu da yaşadım. Şu anda iyiyim	1	20%
Ateş yok, sadece kol ağrısı olmuş. Bugün hafiflemiş	1	20%
Bir gün önce aşı oldum, ateşim yükseldi kolumun sızısı da devam ediyor	1	20%
Hafif ateş ve kol ağrısı olmuş ve geçmiş. Şu an sağlığı iyi	1	20%
İlk gün biraz ateşim çıktı başka bir sorun yaşamadım	1	20%
Genel Toplam	5	100%

Tablo 9. Neden Aşı Olmadınız?

Neden Aşı Olmadınız?	Sayı	Yüzde
Aşı olacaklarını ve sıra belediklerini belirtti	8	3%
Aşı olmak istemediğini belirtti	1	0%
Aşı ve randevuyla ilgili bilgi sahibi olmadığını belirtti	6	2%
Belirtilmemiş	50	18%
Çalışan veya bakım veren olması sebebiyle fırsat bulamadığı için aşı olmayan	17	6%
Düşünmüyor, kararsız, bilmiyor	18	6%
Eşine soracak.	3	1%
Evden çıkmıyorum sağlık sorunum yok	17	6%
Evimiz 5. kat, kayınbabam yaşlı ve hasta hastaneye gidemez	1	0%
Hamilelik veya emzirme sebebiyle aşı olmayı düşünmüyor	32	12%
Hastaneye gittiğimizde Alman aşısının kalmadığını söylediler	1	0%
İstemiyorum	2	1%
Kararsızım	1	0%
Kayıtsızlık	7	3%
Korkuyorum	59	21%
Korona olmuş	2	1%
Kronik sağlık sorunu olmaması sebebiyle aşı olmak istemediğini belirtti	16	6%
Önlemlerini alıyor	1	0%
Sağlık problemlerim var aşı olmak istemiyorum	23	8%
Türkçe bilmediğimden tek başıma gidemediğim için oğlumun işten müsait olmasını bekledim	1	0%
Ücretli sanıyor	1	0%
Yakın zamanda Suriye'ye dönmeyi düşünüyoruz, şu an aşı olmak istemiyorum	1	0%
Yan etkilerden dolayı aşı olmak istemiyorum	9	3%
Genel Toplam	277	100%

Tablo 11. Aşı Oldunuz mu? - Cinsiyet

Aşı oldunuz mu?	Cinsiyet-Sayı				Cinsiyet-Yüzde			
	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam
Evet oldum	27	46	-	73	20%	15%	-	16%
Hayır olmadım, istemiyorum	32	122	-	154	24%	38%	-	34%
Hayır olmadım, istiyorum	64	104	3	171	47%	33%	100%	38%
Kararsızım	12	45	-	57	9%	14%	-	13%
Genel Toplam	135	317	3	455	100%	100%	100%	100%

Tablo 12. Aşı Oldunuz mu? - Şehir

Aşı oldunuz mu?	Şehir-Sayı					Şehir-Yüzde				
	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Diğer	Toplam	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Diğer	Toplam
Evet oldum	49	12	6	6	73	14%	16%	35%	27%	16%
Hayır olmadım, istemiyorum	123	19	5	7	154	36%	26%	29%	32%	34%
Hayır olmadım, istiyorum	128	29	6	8	171	37%	39%	35%	36%	38%
Kararsızım	42	14	-	-	57	12%	19%	-	-	13%
Genel Toplam	342	74	17	22	455	100%	100%	100%	100%	100%

Tablo 13. Yan Etki Gözlemlediniz mi? - Cinsiyet

Yan etki gözlemlediniz mi?	Cinsiyet-Sayı				Cinsiyet-Yüzde			
	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam
Belirtilmemiş	16	22	-	38	62%	49%	-	54%
Evet	-	5	-	5	0%	11%	-	7%
Hayır	10	18	-	28	38%	40%	-	39%
Genel Toplam	26	45	0	71	100%	100%	-	100%

Tablo 14. Yan Etki Gözlemlediniz mi? - Şehir

Yan etki gözlemlediniz mi?	Şehir-Sayı					Şehir-Yüzde				
	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Diğer	Toplam	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Diğer	Toplam
Belirtilmemiş	30	5	-	3	38	64%	42%	0%	50%	54%
Evet	3	1	1	-	5	6%	8%	17%	0%	7%
Hayır	14	6	5	3	28	30%	50%	83%	50%	39%
Genel Toplam	47	12	6	6	71	100%	100%	100%	100%	100%

Tablo 15. Nasıl Yan Etkiler Gözlemlediniz? - Cinsiyet

Nasıl yan etkiler gözlemlediniz?	Cinsiyet-Sayı				Cinsiyet-Yüzde			
	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam
Aşı olduğumda vücudumda ağrılar oldu, kabızlık sorunu da yaşadım. Şu anda iyiyim.	-	1	-	1		20%		20%
Ateş yok, sadece kol ağrısı olmuş. Bugün hafiflemiş	-	1	-	1		20%		20%
Bir gün önce aşı oldum, ateşim yükseldi kolumun sızısı da devam ediyor	-	1	-	1		20%		20%
Hafif ateş ve kol ağrısı olmuş ve geçmiş. Şu an sağlığı iyi	-	1	-	1		20%		20%
İlk gün biraz ateşim çıktı başka bir sorun yaşamadım	-	1	-	1		20%		20%
Genel Toplam	0	5	0	5		100%		100%

Tablo 16. Nasıl Yan Etkiler Gözlemlediniz? - Şehir

Yan etki gözlemlediniz mi?	Şehir-Sayı				Şehir-Yüzde			
	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Toplam	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Toplam
Aşı olduğumda vücudumda ağrılar oldu, kabızlık sorunu da yaşadım. Şu anda iyiyim.	-	1	-	1	0%	100%	0%	20%
Ateş yok, sadece kol ağrısı olmuş. Bugün hafiflemiş	1	-	-	1	33%	0%	0%	20%
Bir gün önce aşı oldum, ateşim yükseldi kolumun sızısı da devam ediyor	1	-	-	1	33%	0%	0%	20%
Hafif ateş ve kol ağrısı olmuş ve geçmiş. Şu an sağlığı iyi	1	-	-	1	33%	0%	0%	20%
İlk gün biraz ateşim çıktı başka bir sorun yaşamadım	-	-	1	1	0%	0%	100%	20%
Genel Toplam	3	1	1	5	1	100%	100%	100%

Tablo 17. Randevu Alma Konusunda Destek Olabiliriz, İster misiniz? - Cinsiyet

Destek Talebi	Cinsiyet-Sayı				Cinsiyet-Yüzde			
	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam
Belirtilmemiş	43	88	2	133	42%	49%	67%	47%
Diğer	-	1	-	1	0%	1%	0%	0%
Evet	47	66	1	114	46%	37%	33%	40%
Hayır	13	23	-	36	13%	13%	0%	13%
Genel Toplam	103	178	3	284	100%	100%	100%	100%

Tablo 18. Randevu Alma Konusunda Destek Olabiliriz, İster misiniz? - Şehir

Destek Talebi	Şehir-Sayı					Şehir-Yüzde			
	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Diğer	Toplam	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Toplam
Belirtilmemiş	102	15	5	11	133	46%	38%	56%	47%
Diğer	1	-	-	-	1	0%	0%	0%	0%
Evet	90	20	1	3	114	41%	50%	11%	40%
Hayır	27	5	3	1	36	12%	13%	33%	13%
Genel Toplam	220	40	9	15	284	100%	100%	100%	100%

Tablo 19. Neden Aşı Olmadınız? - Cinsiyet

Aşı Olmama Nedenleri	Cinsiyet-Sayı				Cinsiyet-Yüzde			
	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam
Aşı olacaklarını ve sıra beklediklerini belirtti	3	5	-	8	4%	3%	0%	3%
Aşı olmak istemediğini belirtti	-	1	-	1	0%	1%	0%	0%
Aşı ve randevuyla ilgili bilgi sahibi olmadığını belirtti	6	-	-	6	8%	0%	0%	2%
Belirtilmemiş	19	31	-	50	25%	16%	0%	18%
Çalışan veya bakım veren olması sebebiyle fırsat bulamadığı için aşı olmayan	5	12	-	17	6%	6%	0%	6%
Düşünmüyor, kararsız, bilmiyor	7	11	-	18	9%	6%	0%	6%
Eşine soracak	1	2	-	3	1%	1%	0%	1%
Evden çıkmıyorum sağlık sorunun yok	5	12	-	17	6%	6%	0%	6%
Evimiz 5. kat, kayınbabam yaşlı ve hasta hastaneye gidemez	1	-	-	1	1%	0%	0%	0%
Hamilelik veya emzirme sebebiyle aşı olmayı düşünmüyor	-	32	-	32	0%	16%	0%	12%
Hastaneye gittiğimizde Alman aşısının kalmadığını söylediler	1	-	-	1	0%	1%	0%	0%
İstemiyorum	-	2	-	2	0%	1%	0%	1%
Kararsızım	-	1	-	1	0%	1%	0%	0%
Kayıtsızlık	4	3	-	7	5%	2%	0%	3%
Korkuyorum	12	46	1	59	16%	23%	50%	21%
Korona olmuş	-	2	-	2	0%	1%	0%	1%
Kronik sağlık sorunu olmaması sebebiyle aşı olmak istemediğini belirtti	5	11	-	16	6%	6%	0%	6%
Önlemlerini alıyor	-	1	-	1	0%	1%	0%	0%
Sağlık problemlerim var, aşı olmak istemiyorum	8	14	1	23	10%	7%	50%	8%
Türkçe bilmediğimden tek başıma gidemediğim için oğlumun işten müsait olmasını bekledim	-	1	-	1	0%	1%	0%	0%
Ücretli sanıyor	1	-	-	1	1%	0%	0%	0%
Yakın zamanda Suriye'ye dönmeyi düşünüyoruz, şu an aşı olmak istemiyorum.	-	1	-	1	0%	1%	0%	0%
Yan etkilerden dolayı aşı olmak istemiyorum	-	9	-	9	0%	5%	0%	3%
Genel Toplam	77	198	2	277	100%	100%	100%	100%

Tablo 20. Neden Aşı Olmadınız? - Şehir

Aşı Olmama Nedenleri	Şehir-Sayı					Şehir-Yüzde				
	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Diğer	Toplam	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Diğer	Toplam
Aşı olacaklarını ve sıra beklemediklerini belirtti	4	2		2	8	2%	4%	0%	20%	3%
Aşı olmak istemediğini belirtti	1	-	-	-	1	0%	0%	0%	0%	0%
Aşı ve randevuyla ilgili bilgi sahibi olmadığını belirtti	4	1	1	-	6	2%	2%	9%	0%	2%
Belirtilmemiş	35	13	2	-	50	17%	29%	18%	0%	18%
Çalışan veya bakım veren olması sebebiyle fırsat bulamadığı için aşı olmayan	12	3	2	-	17	6%	7%	18%	0%	6%
Düşünmüyor, kararsız, bilmiyor	12	5	1	-	18	6%	11%	9%	0%	6%
Eşine soracak	1	2		-	3	0%	4%	0%	0%	1%
Evden çıkmıyorum sağlık sorunum yok	14	2	1	-	17	7%	4%	9%	0%	6%
Evimiz 5. kat, kayınbabam yaşlı ve hasta hastaneye gidemez	1	-	-	-	1	0%	0%	0%	0%	0%
Hamilelik veya emzirme sebebiyle aşı olmayı düşünmüyor	25	7	-	-	32	12%	16%	0%	0%	12%
Hastaneye gittiğimizde Alman aşısının kalmadığını söylediler	1	-	-	-	1	0%	0%	0%	0%	0%
İstemiyorum	2	-	-	-	2	1%	0%	0%	0%	1%
Kararsızım	1	-	-	-	1	0%	0%	0%	0%	0%
Kayıtsızlık	6	1	-	-	7	3%	2%	0%	0%	3%
Korkuyorum	48	7	1	3	59	23%	16%	9%	30%	21%
Korona olmuş	2				2	1%	0%	0%	0%	1%
Kronik sağlık sorunu olmaması sebebiyle aşı olmak istemediğini belirtti	1	1	2	3	16	5%	2%	18%	30%	6%
Önlemlerini alıyor	1	-	-	-	1	0%	0%	0%	0%	0%
Sağlık problemlerim var, aşı olmak istemiyorum	19	1	1	2	23	9%	2%	9%	20%	8%
Türkçe bilmediğimden tek başıma gidemediğim için oğlumun işten müsait olmasını bekledim	1	-	-	-	1	0%	0%	0%	0%	0%
Ücretli sanıyor	1	-	-	-	1	0%	0%	0%	0%	0%
Yakın zamanda Suriye'ye dönmeyi düşünüyoruz, şu an aşı olmak istemiyorum.	1	-	-	-	1	0%	0%	0%	0%	0%
Yan etkilerden dolayı aşı olmak istemiyorum	9	-	-	-	9	4%	0%	0%	0%	3%
Genel Toplam	211	45	11	10	277	100%	100%	100%	100%	100%

Tablo 21. Neden Korkuyorsunuz? - Cinsiyet

Neden Korkuyorsunuz?	Cinsiyet-Sayı				Cinsiyet-Yüzde			
	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam	Erkek	Kadın	LGBTİ	Toplam
Duyumlar	4	15	-	19	31%	37%	0%	35%
Mevcut hastalıklar	8	10	-	18	62%	24%	0%	33%
Hamile/emziriyor	-	6	-	6	0%	15%	0%	11%
Belirtilmemiş	-	6	-	6	0%	15%	0%	11%
Aşı olan yakını ağırlaşmış	1	3	-	4	8%	7%	0%	7%
Covid-19	-	-	1	1	0%	2%	0%	2%
Diğer	-	-	1	1	0%	0%	100%	2%
Toplam	13	41	1	55	100%	100%	100%	100%

Tablo 22. Neden Korkuyorsunuz? - Şehir

Neden Korkuyorsunuz?	Şehir-Sayı				Şehir-Yüzde			
	İstanbul	Kocaeli	Diğer	Toplam	İstanbul	Kocaeli	Diğer	Toplam
Duyumlar	13	5	1	19	30%	71%	25%	35%
Mevcut hastalıklar	15	1	2	18	34%	14%	50%	33%
Hamile/emziriyor	6	-	-	6	14%	0%	0%	11%
Belirtilmemiş	5	1	-	6	11%	14%	0%	11%
Aşı olan yakını ağırlaşmış	4	-	-	4	9%	0%	0%	7%
Covid-19	1	-	-	1	2%	0%	0%	2%
Diğer	-	-	1	1	0%	0%	25%	2%
Toplam	44	7	4	55	100%	100%	100%	100%

Tablo 23. Cinsiyet - Yaş

Cinsiyet	Yaş (Sayı)													
	15-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 ve üzeri
Erkek	1	13	23	17	21	17	6	2	11	7	4	6	6	-
Kadın	4	46	56	56	42	15	11	9	28	17	15	8	5	3
LGBTİ	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Genel Toplam	5	61	80	73	63	32	17	11	39	24	19	14	11	3

Cinsiyet	Yaş (Yüzde)													
	15-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 ve üzeri
Erkek	20%	21%	29%	23%	33%	53%	35%	18%	28%	29%	21%	43%	55%	0%
Kadın	80%	75%	70%	77%	67%	47%	65%	82%	72%	71%	79%	57%	45%	100%
LGBTİ	0%	3%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tablo 24. Aşı Oldunuz mu? - Yaş

Aşı oldunuz mu?	Yaş (Sayı)													
	15-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 ve üzeri
Evet oldum	-	7	9	10	13	6	3	3	4	5	3	5	1	2
Hayır olmadım, istemiyorum	2	16	24	29	13	6	3	2	22	11	9	7	9	1
Hayır olmadım, istiyorum	3	30	35	25	27	17	10	5	8	6	3	-	1	-
Kararsızım	-	8	12	9	10	3	1	1	5	2	4	2	-	-
Genel Toplam	5	61	80	73	63	32	17	11	39	24	19	14	11	3

Aşı oldunuz mu?	Yaş (Yüzde)													
	15-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 ve üzeri
Evet oldum	0%	11%	11%	14%	21%	19%	18%	27%	10%	21%	16%	36%	9%	67%
Hayır olmadım, istemiyorum	0%	26%	30%	40%	21%	19%	18%	18%	56%	46%	47%	50%	82%	33%
Hayır olmadım, istiyorum	1%	49%	44%	34%	43%	53%	59%	45%	21%	25%	16%	0%	9%	0%
Kararsızım	0%	13%	15%	12%	16%	9%	6%	9%	13%	8%	21%	14%	0%	0%
Genel Toplam	1	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tablo 25. Yan Etki Gözlemlediniz mi? - Yaş

Yan etki gözlemlediniz mi?	Yaş (Sayı)														TOPLAM
	15-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 ve üzeri	
Belirtilmemiş	-	-	3	4	5	6	2	1	3	4	3	5	1	1	38
Evet	-	2	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	5
Hayır	-	4	4	6	7	-	1	1	1	1	-	-	-	1	26
Genel Toplam	0	6	8	10	13	6	3	3	4	5	3	5	1	2	69

Yan etki gözlemlediniz mi?	Yaş (Yüzde)														TOPLAM
	15-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 ve üzeri	
Belirtilmemiş	-	0%	38%	40%	38%	100%	67%	33%	75%	80%	100%	100%	100%	50%	38%
Evet	-	33%	13%	0%	8%	0%	0%	33%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	7%
Hayır	-	67%	50%	60%	54%	0%	33%	33%	25%	20%	0%	0%	0%	50%	55%
Genel Toplam	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tablo 26. Nasıl Yan Etkiler Gözlemlediniz?

Nasıl Yan Etkiler Gözlemlediniz?	Yaş (Sayı)					Yaş (Yüzde)			
	19-24	25-29	30-34	35-39	Genel Toplam	19-24	25-29	30-34	35-39
Aşı olduğumda vücudumda ağrılar oldu, kabızlık sorunu da yaşadım. Şu anda iyiyim	-	-	-	1	1	-	-	-	100%
Ateş yok, sadece kol ağrısı olmuş. Bugün hafiflemiş	1	-	-	-	1	50%	-	-	-
Bir gün önce aşı oldum, ateşim yükseldi, kolumun sızısı da devam ediyor	-	1	-	-	1	-	100%	-	-
Hafif ateş ve kol ağrısı olmuş ve geçmiş. Şu an sağlığı iyi	1	-	-	-	1	50%	-	-	-
İlk gün biraz ateşim çıktı, başka bir sorun yaşamadım.	-	-	-	-	0	-	-	-	-
Genel Toplam	2	1	0	1	4	100%	100%	0	100%

Tablo 27. Randevu Alma Konusunda Destek Olabiliriz İster misiniz?

Randevu alma konusunda destek talebi	Yaş (Sayı)														TOPLAM
	15-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 ve üzeri	
Belirtilmemiş	-	19	23	14	21	10	7	5	25	11	15	9	9	1	169
Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Evet	1	14	23	15	13	15	8	5	7	8	2	1	1	-	113
Hayır	2	10	7	6	8	1	-	-	2	1	-	-	-	-	37
Genel Toplam	3	43	53	35	42	26	15	10	34	20	17	10	10	1	319

Randevu alma konusunda destek talebi	Yaş (Yüzde)													
	15-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 ve üzeri
Belirtilmemiş	0%	44%	43%	40%	50%	38%	47%	50%	74%	55%	88%	90%	90%	100%
Diğer	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Evet	33%	33%	43%	43%	31%	58%	53%	50%	21%	40%	12%	10%	10%	0%
Hayır	67%	23%	13%	17%	19%	4%	0%	0%	6%	5%	0%	0%	0%	0%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tablo 28. Neden Aşı Olmadınız? - Yaş

Neden Aşı Olmadınız?	Yaş aralığı (Sayı)														TOPLAM
	15-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 ve üzeri	
Aşı olacaklarını ve sıra beklediklerini belirtti	-	-	2	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	8
Aşı olmak istemediğini belirtti	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Aşı ve randevuyla ilgili bilgi sahibi olmadığını belirtti	-	-	2	2	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	6
Belirtilmemiş	-	6	3	8	5	6	1	4	9	6	1	-	1	-	50
Çalışan veya bakım veren olması sebebiyle fırsat bulamadığı için aşı olmayan	-	3	1	1	7	2	2	-	-	-	-	-	-	1	17
İstemiyor, kararsız, bilmiyor	-	1	2	4	-	-	-	1	4	3	1	3	1	1	18
Eşine soracak	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3
Evden çıkmıyorum sağlık sorunun yok	1	1	1	6	1	3	-	1	1	2	-	-	-	-	17
Evimiz 5. kat, kayınbabam yaşlı ve hasta hastaneye gidemez	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Hamilelik veya emzirme sebebiyle aşı olmayı düşünmüyor	1	5	13	7	3	1	-	-	-	-	2	-	-	-	32
Hastaneye gittiğimizde alman aşısının kalmadığını söylediler	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kayıtsızlık	-	2	1	-	2	-	1	-	-	-	1	-	-	-	7
Korkuyorum	-	3	7	11	10	4	2	1	7	4	3	5	2	-	59
Korona olmuş	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
Kronik sağlık sorunu olmaması sebebiyle aşı olmak istemediğini belirtti	-	3	1	3	1	-	-	-	2	1	3	2	-	-	16
Önlemlerini alıyor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Sağlık problemlerim var aşı olmak istemiyorum	-	3	4	2	2	2	3	1	2	-	2	-	2	-	23
Türkçe bilmediğimden tek başına gidemediğim için oğlumun işten müsait olmasını bekledim	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Ücretli sanıyor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Yakın zamanda Suriye'ye dönmeyi düşünüyoruz, şu an aşı olmak istemiyorum.	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Yan etkilerden dolayı aşı olmak istemiyorum	-	-	2	4	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	9
Genel Toplam	2	31	40	50	34	21	11	10	27	18	14	9	8	2	277

Tablo 28. Neden Aşı Olmadınız? - Yaş

Neden Aşı Olmadınız?	Yaş (Yüzde)													
	15-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 ve üzeri
Aşı olacaklarını ve sıra beklediklerini belirtti	0%	0%	5%	4%	6%	5%	9%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Aşı olmak istemediğini belirtti	0%	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Aşı ve randevuyla ilgili bilgi sahibi olmadığını belirtti	0%	0%	5%	4%	0%	5%	0%	0%	4%	0%	0%	0%	0%	0%
Belirtilmemiş	0%	19%	8%	16%	15%	29%	9%	40%	33%	33%	7%	0%	13%	0%
Çalışan veya bakım veren olması sebebiyle fırsat bulamadığı için aşı olmayan	0%	10%	3%	2%	21%	10%	18%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	50%
İstemiyor, kararsız, bilmiyor	0%	3%	5%	8%	0%	0%	0%	10%	15%	17%	7%	33%	13%	50%
Eşine soracak	0%	6%	0%	0%	0%	0%	9%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Evden çıkmıyorum sağlık sorunum yok	50%	3%	3%	12%	3%	14%	0%	10%	4%	11%	0%	0%	0%	0%
Evimiz 5. kat, kayınbabama yaşlı ve hasta hastaneye gidemez	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	13%	0%
Hamilelik veya emzirme sebebiyle aşı olmayı düşünmüyor	50%	16%	33%	14%	9%	5%	0%	0%	0%	0%	14%	0%	0%	0%
Hastaneye gittiğimizde Alman aşısının kalmadığını söylediler	0%	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kayıtsızlık	0%	6%	3%	0%	6%	0%	9%	0%	0%	0%	7%	0%	0%	0%
Korkuyorum	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	6%	0%	0%	0%	0%
Korona olmuş	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	6%	0%	0%	0%	0%
Kronik sağlık sorunu olmaması sebebiyle aşı olmak istemediğini belirtti	0%	10%	3%	6%	3%	0%	0%	0%	7%	6%	21%	22%	0%	0%
Önlemlerini alıyor	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	6%	0%	0%	0%	0%
Sağlık problemlerim var aşı olmak istemiyorum	0%	10%	10%	4%	6%	10%	27%	10%	7%	0%	14%	0%	25%	0%
Türkçe bilmediğinden tek başına gidemediğim için oğlumun işten müsait olmasını bekledim	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	10%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ücretli sanıyor	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	7%	0%	0%	0%
Yakın zamanda Suriye'ye dönmeyi düşünüyoruz, şu an aşı olmak istemiyorum.	0%	0%	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Yan etkilerden dolayı aşı olmak istemiyorum	0%	0%	5%	8%	3%	5%	0%	10%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tablo 29. Neden Korkuyorsunuz? - Yaş

Neden Korkuyorsunuz?	Yaş (Sayı)												Toplam
	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	
Duyumlar	1	3	7	5	2	1	-	-	-	-	-	-	19
Mevcut hastalıklar	-	-	-	2	2	1	-	3	3	2	3	2	18
Hamile/emziriyor	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Belirtilmemiş	2	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	6
Aşı olan yakını ağırlaştırmış	-	2	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	4
Covid-19	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Diğer	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Genel Toplam	3	6	11	11	4	3	1	4	4	3	3	2	55

Neden Korkuyorsunuz?	Yaş (Yüzde)												Toplam
	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	
Duyumlar	33%	50%	64%	45%	50%	33%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	35%
Mevcut hastalıklar	0%	0%	0%	18%	50%	33%	0%	75%	75%	67%	100%	100%	33%
Hamile/emziriyor	0%	0%	36%	18%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	11%
Belirtilmemiş	67%	0%	0%	9%	0%	33%	100%	0%	25%	0%	0%	0%	11%
Aşı olan yakını ağırlaştırmış	0%	33%	0%	9%	0%	0%	0%	0%	0%	33%	0%	0%	7%
Covid-19	0%	17%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%
Diğer	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	25%	0%	0%	0%	0%	2%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

